

odborný časopis

sociální služby

cena: 50 Kč / 2 €

Začínáme s distribucí také na Slovensko!

Evropské proměny

sociálních služeb

(Ne)omezování způsobilosti

I lidé s mentálním postižením
mají svá práva

Zaškolování nových pracovníků

Jak získat zaměstnance
pro naše cíle hned na začátku

Tensoval[®]

Váš krevní tlak pod kontrolou

Praktický průvodce správným měřením krevního tlaku

Vážení kolegové,
v polovině června schválil Senát Parlamentu ČR očekávanou a dlouho dobu připravovanou novelu zákona o sociálních službách. Novela přináší celou řadu změn, od těch více méně formálních až po relativně zásadní. Protože ke schválení došlo až několik dní před uzávěrkou tohoto čísla, o těch nejdůležitějších změnách Vás budeme informovat v příštím čísle časopisu Sociální služby. Popíšeme i jednotlivé dopady, které tyto změny budou znamenat, resp. již znamenají pro jednotlivé typy služeb. Další podstatnou zprávou posledních dní, nad kterou celá řada poskytovatelů sociálních služeb kroutila hlavou a nemohla jí uvěřit, byla informace, že v prvních návrzích státního rozpočtu ČR pro r. 2010 je kalkulována nulová položka pro účely státní dotace poskytovatelům sociálních služeb. Jako zástupce největší asociace v oblasti sociálních služeb jsem považoval za nutné a důležité upozornit na možné dopady tohoto rozhodnutí osobu nejpopovolanější – předsedu vlády ČR Jana Fischera (dopis je zveřejněn v tomto čísle). O dalším dění a událostech v oblasti financování sociálních služeb nejen v r. 2010, ale stále ještě také v roce 2009, budeme průběžně informovat všechny členské organizace. Přeji Vám všem klidné a slunné letní dny.

Ing. Jiří Horecký, B. A.,
prezident APSS ČR

O podstatě věci

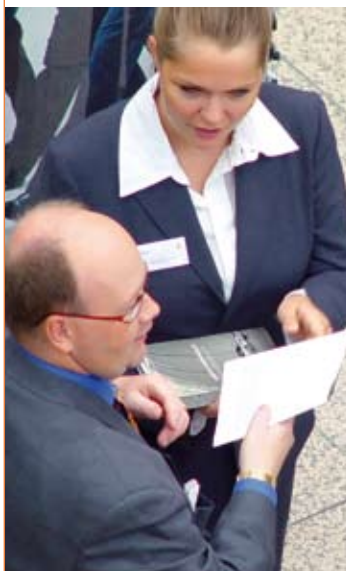
Před rokem jsme s dětmi poprvé navštívili rodeo. Atraktivní podívaná! Tvoří ji několik disciplín, z nichž jedna část je věnována výhradně prokazování jezdeckého umění, druhá má odhalit úroveň dovedností při práci s dobytkem. Ale právě v tom vězel velký problém. Zatímco se svými „dopravními prostředky“ si čeští kobybové uměli poradit opravdu mistrně, pohled na onu druhou část rodea byl vskutku tristní. V jedné či dvou disciplínách se dokonce nenašel ani jeden účastník schopný ji zvládnout v souladu s pravidly. Nu což. Dnes už máme na všechno mechanizaci. Bez lasa bude naše živočišná výroba fungovat taky. Jenže právě kvůli z kvalitní práce s telaty tahle soutěž vznikla. Telata jsou objektem oné námahy a schopnost s nimi zacházet je podstatou věci. O koně vlastně nejde, ti jsou jen pracovním nástrojem. Je to totéž, jako kdyby řezbář žongloval značkovými, dokonale nabroušenými dlaty, ale neuměl s nimi do lipového špaluku ani „rýpnout“. Kolikrát ale řešíme podobný problém. Soustředíme se na standardy, plány, výkazy, softwary, ... Nic proti nim, ale nejde přece o „nářadí“. Podstatou věci je schopnost empatie, komunikace, naplnění potřeb uživatelů služeb. Před několika dny jsme byli na rodeu znovu. Soutěžící byli jako vyměnění. Nevím, kde přes zimu trénovali, ale vše jim šlo jako po másle. Takže přece jen to jde. Hlavně vědět, co je podstatou věci.

Zdeněk Kašpárek
šéfredaktor

Z obsahu čísla:

▶ Aktuality APSS ČR	3
▶ Manažerská konference APSS ČR	6
▶ Zasedání ambulantní sekce a prezidia	7
▶ Dopis prezidenta APSS ČR premiérovi	8
▶ Rozhovor s M. Čermákem	10
▶ Představujeme Liberecký kraj	12
▶ (Ne)omezování způsobilosti	16
▶ Návaznost služby na další zdroje	18
▶ Úvod do ergoterapie	19
▶ Evropské proměny sociálních služeb	20
▶ Zaškolování nových pracovníků	22
▶ Česká společnost paliativní medicíny	23
▶ Nominace na Pečovatelku roku	25
▶ Z ministerské konference o soc. službách	26
▶ Právní poradna	28
▶ Názory, ohlasy, komentáře...	30
▶ Střípky z domova	32

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
si Vás dovoluje pozvat na

I. Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR

konaný v rámci Týdne sociálních služeb České republiky
pod záštitou ministra práce a sociálních věcí ČR a hejtmána Jihočeského kraje

TÁBOR 8. – 9. říjen 2009

- aktuální problematika sociálních služeb z pohledu MPSV ČR
 - management, marketing, ekonomika a řízení
 - zdravotnická a ošetrovatelská péče
 - sociální práce, vzdělávání pracovníků
- workshopy s rozdělením na oblast sociální, zdravotnickou a provozně ekonomickou

**Veškeré aktuální informace, registraci a rezervaci ubytování získáte na
www.apsscr.cz**

Asociace poskytovatelů
sociálních služeb ČR
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

vyhlašují druhý říjnový týden, 5. – 11. 10. 2009:

TÝDEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČESKÉ REPUBLIKY

pro prezentaci poskytovatelů sociálních služeb v České republice, pro lepší informovanost
zájemců o tyto služby, pro kvalitně a obětavě poskytovanou péči v České republice

5. 10. 2009

Tisková konference, prezentace poskytovatelů sociálních služeb (trendy, fakta, zvyšování kvality, dostupnost služeb v ČR), Praha

6. 10. 2009

Doprovodné aktivity*

7. 10. 2009

Celostátní Den otevřených dveří České republiky (několik set poskytovatelů sociálních služeb otevře své domovy, denní stacionáře, azyl domy, centra denních služeb, poradny, pečovatelské služby a mnoho dalších zařízení)

8. – 9. 10. 2009

Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb, Tábor
Dvoudenní odborný kongres pro 600 účastníků pod záštitou ministra práce a sociálních věcí a hejtmána

Jihočeského kraje, za přítomnosti předních odborníků v oblasti sociálních služeb a významných osobností

10 – 11. 10. 2009

Doprovodné aktivity*

*DOPROVODNÉ AKTIVITY:

- společnost Sodexo, s.r.o. vyśle do domovů pro seniory 1000 dobrovolníků/svých zaměstnanců
- společnost AG Foods daruje každému seniorovi v ČR multivitaminový nápoj
- společnost Iresoft daruje každému největšímu pobytovému zařízení v kraji osobní počítač

KTýdnu sociálních služeb ČR se připojili:

Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj, Královéhradecký kraj, Karlovarský kraj, Liberecký kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Pardubický kraj, Plzeňský kraj, Středočeský kraj, Ústecký kraj, kraj Vysočina, Zlínský kraj, Hlavní město Praha

„Time out!“ I I. Evropský kongres EDE

(Evropská asociace ředitelů domovů pro seniory)

**24. – 26. září 2009
v Lucemburku**

Téma kongresu:

Dejme si pauzu.
Dělat naši práci lépe, rychleji
a levněji již nestačí – musíme se
zastavit a hledat
nové možnosti.

Více informací naleznete na:

www.ede-eu.org
www.apsscr.cz

Členové APSS ČR k 24. 6. 2009:
568 organizací
1302 registrovaných služeb

Pro kvalitnější, cílenější a efektivní sociální služby

SQWIN Softwarový program pro tvorbu a modifikaci standardů kvality pobytových zařízení sociálních služeb

- provede Vás tvorbou standardů kvality
- prověří Vaše stávající standardy a pomůže Vám s jejich úpravou
- krok za krokem Vás provede jednotlivými kritérii a subkritérii
- seznámí Vás s nejčastějšími nedostatky z již existujících inspekčních zpráv
- přinese Vám příklady a důkazy naplnění jednotlivých kritérií
- bude dohlížet, zda jste na něco nezapomněli
- umožní vkládat dokumenty, formovat tiskové výstupy
- a mnoho dalšího ...

**Na softwarovém programu se podílel tým odborníků
- poskytovatelé, inspektoři, právník, průvodce standardy
kvality. Program byl pilotně ověřen v praxi a konzultován
s MPSV ČR.**

**IS SQWIN bude dále doplňován a automaticky aktualizován
pomocí internetu. Více informací získáte na www.sqwin.cz**

Výhradním distributorem Softwarového programu **SQwin** je Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Program si můžete objednat prostřednictvím objednávkového formuláře na www.sqwin.cz

Cena včetně DPH:

3.550,- Kč

pro členské organizace

6.900,- Kč

pro nečlenské organizace

Ceny síťových verzí programu najdete na www.sqwin.cz

V současné době jsou k dispozici dvě verze: pro pobytové služby a pro terénní služby.

Konference marketing, management, PR a ekonomika sociálních služeb

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR uspořádala konferenci na téma „Moderní management a efektivita sociálních služeb, marketing, public relations a ekonomika sociálních služeb“ poprvé ve své historii. Tábořské konference se 21. května v Orea hotelu Dvořák zúčastnili zejména ředitelé a ekonomové členských i nečlenských organizací (poskytovatelů sociálních služeb) a řada odborníků a specialistů na dotčená témata.

Konferenci zahájil p. Jiří Horecký, prezident APSS ČR, který představil aktivity APSS ČR v letech 2009 a 2010 a seznámil přítomné s programem, jenž nebyl vůbec nezajímavý. V úvodním odborném vystoupení p. Jiří Marek, výkonný ředitel Unie zaměstnavatelských svazů, konstatoval zejména, že účelnost a efektivita poskytovaných pobytových služeb jsou významnými podmínkami skutečné kvality služeb. S velkým zájmem si účastníci vyslechli zejména informace k přípravě nového systému financování sociálních služeb. Nový systém má být především spravedlivý, transparentní, dlouhodobý, přiměřený a předvídatelný. Bude nutně podmíněn využíváním fakticky objektivizovaného informačního systému a ponese jasné znaky systému výkonového. V souladu s novým systémem by měly být definovány výkonové jednotky, náklady na jednotku výkonu a také nákladovost na jednoho pracovníka, resp. uživatele služeb. První snahy o objektivizaci a nastavení výkonového systému je možné spatřit např. již v procesu komunitního plánování. V následujícím období se dá přepokládat významný tlak na poskytovatele zejména v rovině efektivního

a účelného využívání státních dotací, ale i dotací měst, obcí a krajů. Efektivitou financování sociálních služeb pobytového charakteru se zabýval p. Ladislav Průša, ředitel ÚPVS, přičemž vycházel z makroekonomických ukazatelů a studií za období let 1993 až 2007. Je zřejmé, že za skutečně efektivní sociální službu je možné označit pouze tu, kdy výše úhrady klienta, dotace státu a zřizovatele a příspěvek na péči uhradí náklady na službu. Úhrady VZP pro pobytová zařízení za rok 2008 dosáhly částky 480 mil Kč, z čehož vyplývá, že úhrada nákladů za zdravotní péči nejen meziročně významně stoupá, ale rovněž se stává významným doplňkovým zdrojem příjmů poskytovatelů. Na závěr svého vystoupení p. Průša potvrdil, že v posledních letech výrazně stoupá podíl uživatelů služeb na úhradě za sociální služby a stávající podobu cenové regulace (maximální výše částky úhrad za ubytování, stravování a hodinu práce pečujícího personálu) označil za významný nástroj ochrany uživatelů před „neúměrným“ zvyšováním cen za služby. Poté definoval hlavní příčiny neefektivnosti poskytovaných sociálních služeb.

Postavením hospicové a paliativní péče v současném systému českého zdravotnictví a sociálních služeb a vlivem aktivit public relations a informací o nabídkách služeb spojených s oslovením rodin či samotných uživatelů se zabýval p. Jiří Maxmilián Prokop ze zařízení v Rajhradu.

K tématu zdravotní péče poskytované provozovateli sociálních služeb vystoupil na konferenci MUDr. Libor Svět, přičemž konstatoval, že VZP zatím zásadně odmítá podílet se na financování fyzioterapie a ergoterapie, přestože jsou tyto odbornosti na seznamu výkonů uvedených v příslušné vyhlášce.

Přístup a záměry MPSV ve směřování a dalším vývoji sociálních služeb přiblížil v zajímavém příspěvku p. Petr Hanuš, vedoucí oddělení sociálních služeb a sociálního začleňování. Další vývoj v sociálních službách bude daleko více ovlivněn faktickými potřebami uživatelů. Zcela jistě bude nutné v sociálních službách zavést principy včasné a komplexní diagnostiky, zejména u seniorů. Nutně bude docházet k vývoji metod individuální práce s uživateli a připraven bude tzv. „Národní plán rozvoje sociálních služeb“. Hledisko efektivity, sledování nákladovosti a posílení sociální práce na městech a obcích, to budou další aspekty budoucího vývoje v oblasti sociálních služeb v naší zemi. Další bloky (p. Halousek, spol. IReSoft, p. Petr Zajíc a p. Choutka, spol. Alstanet) se zaměřili zejména na využití informačních technologií v procesu zvyšování efektivity poskytovaných sociálních služeb, a to např. pomocí jednoho komplexního infor-

mačního systému sociálních služeb či aplikační podporou procesů správy budov a nemovitostí. Další úsporu prostředků a času pracovníků zajistí využívání hromadných nástrojů v informačních systémech, skutečně efektivní komunikace a systém včasného předávání informací o poskytované sociální službě a sdílení informací o klientovi v rámci služby či v procesu individuálního plánování. Dále byl představen nový projekt APSS ČR, a sice softwarový program pro pohodlnou modifikaci a tvorbu standardů kvality poskytovaných sociálních služeb s názvem SQWIN.

Spol. Ledax, o. p. s. zastupovala na konferenci pí. Marcela Vítová s příspěvkem na téma práce s dobrou obchodní značkou, resp. management dobré obchodní značky v sociálních službách. Tento příspěvek přiblížil posluchačům zcela nový přístup v managementu sociálních služeb.

Příspěvek pí. Aleny Kubíkové z G-centra Tábor se zabýval tvorbou profesních profilů pracovníků a vzdělávacích plánů v souladu s tvorbou a zaváděním standardů kvality. Závěr konference poté patřil lektorům společnosti Neziskovky.cz (pí. Swiecicki a p. Němeček), kteří se věnovali systému hodnocení pracovního týmu a taktikám vyjednávání.

Z průběhu celého jednání byl pořízen videozáznam, který na DVD, společně s prezentacemi jednotlivých účastníků konference a fotografiemi, zanedlouho APSS ČR nabídne k odběru.

Bc. Jan Sembdner, výkonný ředitel APSS ČR
reditel@apsscr.cz

I. jednání Republikové sekce pro ambulantní služby sociální péče

Dne 28. 1. 2009 Prezidium APSS ČR rozhodlo při svém jednání o vzniku Republikové sekce pro ambulantní služby sociální péče. Jejím cílem je monitorovat specifické problémy poskytovatelů ambulantních služeb, připravovat připomínky k legislativě, přinášet prostor pro výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe, organizovat specializované vzdělávání a v neposlední řadě připravovat setkání a konference sekce, které povedou ke zkvalitňování poskytovaných služeb.

Na I. setkání 11. 6. 2009 se z téměř 100 členů APSS ČR poskytujících ambulantní služby

sešlo 37 zástupců z celé republiky. V průběhu tříhodinového jednání byly specifikovány oblasti problémů, připraveny podklady pro monitorovací dotazník, stanovena témata dalších jednání a účastníci si vyměnili mnoho zkušeností z přímé péče o klienty, inspekci i SQSS.

Všichni se na závěr shodli na dalším setkání v září (přesné datum bude upřesněno), které se uskuteční opět v Domově pro seniory, Praha 4 – Háje a jednání se zúčastní představitelé státní správy, kteří odpoví na naše otázky.

Mgr. Irena Heřmánková, předsedkyně sekce

Změna sídla APSS ČR

V průběhu července dochází ke stěhování kanceláří Asociace včetně redakce časopisu Sociální služby do nových, větších prostor. Nové sídlo APSS ČR se tak bude od 1. srpna 2009 nacházet na adrese

Kotnovská 137, 390 01 Tábor
(nedaleko od dosavadního sídla).

III. zasedání Prezidia APSS ČR

Ve čtvrtek 18. června 2009 se v sídle firmy AG FOODS v Košíkově u Velké Bíteše konalo třetí letošní zasedání prezidia.

Prezident a viceprezident Asociace informovali přítomné o jednání se zdravotními pojišťovnami a Ministerstvem zdravotnictví ČR. Poté prezidium přijalo doporučení členským organizacím podepsat dodatek vzorové zvláštní smlouvy na hodnotu bodu 0,9 Kč u všech zdravotních pojišťoven kromě VZP a informovat členské organizace o možných variantách, dopadech a dalších postupech, jejichž formulací byl pověřen prezident Asociace. Ten dostal za úkol také dále vyjednávat s MZ ve věci kontraktace odbornosti 902, důrazně upozornit MZ na znevýhodnění odbornosti 913 a v jednáních s VZP i MZ poukazovat na nedostatečnou hodnotu režie a hodnotu bodu ve vztahu ke skutečným nákladům poskytovatelů sociálních služeb.

Prezident Asociace informoval o jednání ošetřovatelské sekce v Kadani, o možných změnách v platových podmínkách zdravotnických pracovníků a představil Evropskou asociaci poskytovatelů služeb pro osoby se zdravotním postižením (EASPD). Na příštím zasedání prezidia předloží návrh smlouvy mezi touto organizací a APSS ČR.

Prezidium mj. schválilo přidružené členství dalších organizací (Vzdělávací agentura ECOLI, Miroslav Kocián, AMBREA CZ, ALSTANET, Sociální péče), finanční podporu květnové celostátní akce DpS Heřmánův Městec, členství Mgr. Miroslava Sklenáře v redakční radě časopisu Sociální služby a změnu sídla Asociace k 1. 8. 2009 (nová adresa bude Kotnovská 137, 390 01 Tábor).

Dále byl schválen návrh na konání Valné hromady APSS ČR 18. 11. v kongresovém centru Floret v Průhoncích, byly projednávány návrhy na změny stanov od roku 2010 (jednání o nich bude pokračovat i na příštím zasedání prezidia), prezident informoval o dopisu předsedovi vlády ČR ve věci sestavování státního rozpočtu pro příští rok (jeho plné znění přinášíme na jiném místě), o přípravách Týdne sociálních služeb ČR od 5. do 11. října 2009, o projektu MPSV ČR „Analýza sociálních služeb“, o projektu „Násilí na pracovišti“, jehož je Asociace spolurealizátorem, o jednáních s Asociací linek důvěry (ALD) čítající 54 organizací, o poznávacím zájezdu do Nizozemí 11.–16. října 2009 či o stavu členské základny.

Členové prezidia byli vyzváni k předložení návrhů projektů, které by usilovaly o získání podpory ze strany nizozemské nadace Vincentius, dále byli mj. informováni o výsledcích sociálního šetření společnosti KALIBRO, vývoji softwaru SQWIN pro terénní a ambulantní služby, spuštění informačního portálu Asociace a změnách v periodicitě a ceně časopisu Sociální služby od 1. ledna 2010. Ten během příštího roku vyjde desetkrát, tzn. každý měsíc mimo červenec a srpen. Pro členy APSS ČR bude zpoplatněn symbolickou částkou 3 Kč/ks a ti z nich, kteří by chtěli odebrat více výtisků, než kolik jim vzhledem k typu členství za tuto cenu náleží, mohou z běžné ceny 50 Kč obdržet 30% slevu na každý výtisk navíc. Zápis z jednání prezidia je k dispozici společně s dalšími dokumenty na intranetu Asociace. Příští jednání prezidia se uskuteční 9. 9. 2009 v Luhačovicích.

Věra Velková, DiS
Zdeněk Kašpárek

Dopis prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR předsedovi vlády ČR Janu Fischerovi.

Společné prohlášení Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Sdružení praktických lékařů ČR k vybraným oblastem poskytování zdravotní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb.

Ing. Jan Fischer
předseda vlády ČR
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
Praha 1 - Malá Strana
PSČ 118 01

V Táboře dne 13. června 2009

Vážený pane předsedo,

dovolte mi obrátit se na Vás jako představitel největší Asociace sdružující poskytovatele sociálních služeb ČR (580 organizací, 1271 registrovaných služeb), jejímž hlavním posláním je zvyšování kvality a rozvoj sociálních služeb v České republice.

S velikým znepokojením jsem zaznamenal informaci, že v prvních fázích sestavování státního rozpočtu pro r. 2010 není v důsledku celosvětové hospodářské krize a ekonomické situace českého hospodářství rozpočtována státní dotace poskytovatelům sociálních služeb (v r. 2009 – 6 miliard Kč).

V této souvislosti mají poskytovatelé sociálních služeb ČR vážnou a reálnou obavu z drastických omezení kapacit a zániku celé řady poskytovatelů sociálních služeb. Samosprávné rozpočty nejsou schopny nahradit plnohodnotně absenci státní dotace a jednotliví poskytovatelé nemají prakticky žádné rezervy.

Vážený pane předsedo, takovýto krok by zcela jistě vedl ke snížení kapacit a dostupnosti sociálních služeb, jejíž příjemci jsou hlavně senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby ohrožené sociální exkluzí. Je pak zcela nespochybnitelné, že v konečném důsledku by tento stav vedl ke snížení kvality života příjemců sociálních služeb a ke zvýšení jiných nákladů (pasivní politika zaměstnanosti, veřejné zdravotní pojištění, apod.).

S odkazem na výše uvedené věřím, že vláda ČR bude při sestavování státního rozpočtu na r. 2010 zohledňovat všechna rizika a nevratné stavy, které by toto drastické snížení, resp. zrušení státních dotací poskytovatelům sociálních služeb znamenalo,

v případě potřeby doplnění jakýchkoliv údajů či osobním setkání jsem rád k dispozici,

V úctě,

Ing. Jiří Horecký, B.A. (Hons)
prezident APSS ČR

Prohlášení Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Sdružení praktických lékařů

Na základě společného jednání vedení výše uvedených subjektů ze dne 18. 5. 2009 obě strany prohlašují, že:

Odsuzují neetické případy chování poskytovatelů pobytových služeb sociální péče a praktických lékařů, které se ojediněle vyskytují v rámci poskytování zdravotních a sociálních služeb jako:

- Finanční či jiná stimulace ošetřujících lékařů k indikaci zdravotní péče, kdy by tato měla být indikována pouze lege artis, v závislosti na zdravotním stavu a potřebách uživatele/pacienta
- Jakékoliv požadavky ošetřujícího lékaře na finanční či materiální zvýhodnění, jako podmínky pro indikaci zdravotní péče či inkontinentních pomůcek
- Paušální plošné odmítání indikace podávání léčiv per os všem pacientům pobytových zařízení sociálních služeb - vždy nutno postupovat individuálně dle platných předpisů a metodiky - viz dále.

Dále se obě strany shodují na tom, že indikování i poskytování zdravotní péče v pobytových zařízeních sociálních služeb nesmí být ani zneužíváno ani plošně paušálně omezováno. Indikaci aplikace léčiv per os (zdravotní výkon 06613 a 06623) ze strany ošetřujícího lékaře je nutné provádět na základě znalosti aktuálního zdravotního stavu pacienta, tj. indikovat pouze tam, kde aplikaci léčiv není pacient schopen provést sám. V těchto případech provádí aplikaci léčiva výhradně odborně způsobilý zdravotnický pracovník - všeobecná sestra. Zdravotní výkon musí být vždy časově zcela naplněn (10 min. - Příprava dokumentace, příprava pomůcek, hygiena rukou zdravotnického pracovníka, kontakt s pacientem, seznámení s důvodem a způsobem provedení výkonu, oblečení, aplikace léčebných přípravků per os, příprava léků z originálního balení, provedení trojí kontroly léku, kontrola správnosti léku, dávky, času podání, způsobu podání, expirace, podání tekutiny na zapití, sledování účinnosti léku a případných vedlejších a nežádoucích účinků léku, zhodnocení stavu pacienta, uklid použitých pomůcek, hygiena rukou zdravotnického pracovníka, záznam do dokumentace, vykazání zp.). Obě strany se rovněž shodují na tom, že je nepřijatelné, aby výkony aplikace léčiv byly svěřovány do kompetence jiných pracovníků než všeobecných sester (např. pracovníků v sociálních službách).

Tyto jednotlivé případy je nutné posuzovat individuálně, nikoliv plošně zakazovat anebo zneužívat tam, kde si uživatel/pacient za odborného dohledu může lék vzít sám.

Jiří Horecký, B.A. (Hons)
prezident APSS ČR

MUDr. Václav Smatlák
předseda SPL ČR

MĚŘENÍ KREVNIHO TLAKU BEZ KOMPROMISŮ!

Jistě se v rámci své lékařské praxe každý den setkáváte s pacienty, kteří trpí vysokým krevním tlakem. A nepochybně jste je již nesčetněkrát seznamovali s riziky, která tato rozšířená civilizační choroba s sebou přináší, a také se zásadami úspěšné léčby tohoto onemocnění.

Jedním z klíčových faktorů efektivní léčby je bezpochyby pravidelné měření krevního tlaku, a to nejen pod dohledem vás, odborníků ve vaší ordinaci, ale také v domácím prostředí, čímž se eliminuje tzv. efekt bílého pláště. Často jste jistě také stáli před problémem, jak zprostředkovat pacientům skutečně spolehlivé a vypovídající výsledky měření, a to za pro ně co nejpríznivějších podmínek. Dosud se nabízela pouze dvě řešení – digitální nebo rtuťový tonometr.

Schůdnější variantou pro pacienta je určitě pořízení elektronického tonometru. Manipulaci s ním zvládne snadno a pohodlně každý, bez asistence druhé osoby. Problém však bývá s nedostatečnou spolehlivostí a nepřesností měření, zejména u pacientů s poruchami srdečního rytmu. Ideální by proto bylo doporučit pacientovi pořízení tonometru klasického, rtuťového, který se vyznačuje vysokou přesností a menší náchylností k chybnému měření. Jeho použití v domácích podmínkách ale není pro pacienty ideální především proto, že vyžaduje spolupráci další osoby.

Společnost HARTMANN nyní představuje nové řešení, které již nevyžaduje žádné kompromisy. **Tensoval duo control** je jediný tonometr na našem trhu s unikátní technologií a umožňuje tak pacientům snadnou, přesnou a spolehlivou kontrolu krevního tlaku i v domácích podmínkách. Princip měření spočívá v propojení dvou profesionálních metod měření: oscilometrické a Korotkovovy. Zatímco většina automatických tlakoměrů využívá k měření tlaku pouze oscilometrickou metodu, převratná technologie **Duo Sensor** je primárně založena na vysoce přesné Korotkovově (poslechové) metodě. **Tensoval duo control** má uvnitř zabudovaný mikrofon, který nahrazuje klasický stetoskop a snímá tak Korotkovovy ozvy, což umožňuje získání přesných hodnot i u pacientů s různými poruchami srdečního rytmu.

V případě, kdy jsou ozvy velmi slabé technologie **Duo Sensor** automaticky přepne na zobrazování hodnot oscilometrického měření krevního tlaku. Přístroj tak umí měřit oběmi metodami současně, ale hodnota zobrazená na displeji odpovídá tlaku naměřenému poslechovou metodou, protože je v porovnání s oscilometrickou metodou měření krevního tlaku přesnější.

Díky velkému displeji a přehlednému ovládání je tlakoměr **Tensoval duo control** přístrojem s nejjednodušší možnou obsluhou. Dokáže do paměti uložit dvakrát 30 posledních měření, vypočítá průměrnou hodnotu krevního tlaku a umožňuje pacientům také rychlé vyhledávání naměřených hodnot.

Tensoval duo control byl klinicky ověřen a doporučen předními nezávislými institucemi v oblasti hypertenze* a můžete jej proto bez obav doporučit pacientům také vy!

*Britská společnost pro hypertenzi, Evropská společnost pro hypertenzi, americké Sdružení pro zdokonalování lékařských přístrojů (ANSI/AAMI) a Slovenská liga proti hypertenzi.

Máme společný cíl

Rozhovor s Miloslavem Čermákem, předsedou Komise Rady Asociace krajů ČR pro sociální záležitosti a náměstkem hejtmána Karlovarského kraje

V Karlovarském kraji a Asociaci krajů ČR zastáváte důležité funkce v oblasti sociálních věcí. Kdy a jak jste se k sociální problematice dostal a čím je pro Vás tato sféra zajímavá?

K sociální problematice jsem se dostal během své dlouholeté činnosti v různých odborových funkcích u svého předchozího zaměstnavatele. Domnívám se, že úroveň a vyspělost každého státu a jeho obyvatel se pozná kromě jiných měřítek i podle toho, jakým způsobem se dovede postarat o své starší a sociálně slabé občany, protože právě oni v minulosti stát budovali a rozvíjeli. Nyní by jim to mělo být prostřednictvím práva na důstojné stáří kompenzováno, a to zejména solidárním přístupem mladší populace. A prosazení této myšlenky v mém kraji, a přes komisi AKČR i v celé ČR, je tou výzvou, která mě přivedla až do práce v sociální oblasti.

Jste ve funkcích poměrně krátce. S čím jste do nich vstupoval a jaké jsou Vaše první zkušenosti? Naplnila se Vaše očekávání, nebo Vás něco překvapilo?

Vstupoval jsem do funkce s tím, že je nutné poskytování sociálních služeb v regionu dále rozvíjet. Po půl roce, co jsem ve funkci, zjišťuji, že tato oblast byla v kraji rozvíjena rozumně. Neplatí tedy úsloví, že nová vláda neguje vše, co udělala vláda předchozí. Mám z toho dobrý pocit. Snažíme se tedy v započaté práci pokračovat, některé věci urychlovat, jiné, pro které není příhodná doba, naopak brzdit. Faktem je, že panuje velmi nepříznivá situace z hlediska financí. Došlo k propadu státního rozpočtu a centrální vláda nedávala krajům prostředky, které jim přináležely. Kraje se tedy musely na tuto krizovou dobu připravit a nemohly uvolnit některé plánované finanční toky do sociálních služeb. Někde musel být nastaven nouzový režim chodu sociálních zařízení.

Co je obsahem činnosti Komise Rady AKČR pro sociální záležitosti? Na jakých projektech komise pracuje a jaké má cíle?

Komise Rady AKČR pro sociální záležitosti je především poradním orgánem Rady AKČR (tedy hejtmánů) a zabývá se všemi problémy a aspekty v sociální oblasti. Patří sem sledování a připomínkování legislativy v oblasti sociálních věcí, poskytování sociálních služeb, plány rozvoje sociálních služeb krajů, protidrogová prevence, krajské tripartity, programy na podporu rodin s dětmi a seniorů apod.

Členy Komise Rady AKČR pro sociální záležitosti jsou radní a náměstci hejtmánů pro soci-

ální věci ze všech krajů ČR. Komise se schází minimálně 4 x za rok. V prvním pololetí roku 2009 se uskuteční 3 zasedání komise (v kraji Karlovarském, Olomouckém a Vysočina).

Hlavním cílem komise je koordinace rozvoje krajů v oblasti sociálních věcí a spolupráce a komunikace se subjekty působícími v sociální oblasti jako je např. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Unie zaměstnavatelských svazů ČR, Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR, neziskové organizace apod.

Nejpalčivějším problémem v oblasti poskytování sociálních služeb je v současné době nedostatek financí a nereálnost rozvoje této sféry v duchu zákona o sociálních službách bez získání dalších prostředků. Současná legislativa vlastně požaduje zajištění kvalitnějších služeb při současném snižování výdajů. Jak může AKČR pomoci tuto situaci řešit?

Komise Rady AKČR pro sociální záležitosti (dále jen komise), která je po krajských volbách ve zcela novém složení, již dokázala za svoji krátkou dobu fungování např. napomoci přijetí efektivnějšího a adresnějšího způsobu vyplácení i čerpání sociálních služeb u příspěvku na péči v I. stupni, kdy se v rámci přijaté novely zákona o sociálních službách bude 1000 Kč vyplácet ve finanční podobě a dalších 1000 Kč prostřednictvím poukázky na sociální služby. Na svém jednání se členové komise dohodli na podpoře tohoto řešení a doporučili jej i Radě AKČR složené z hejtmánů. Zároveň aktivně začali vyjednávat podporu i u svých místně příslušných poslanců parlamentu. Současně v této věci plně podpořili i MPSV ČR, které již mělo připraveno možné varianty řešení. Předpokládá se, že touto legislativní změnou by se do systému mohlo vrátit až 1,1 mld. Kč. Po provedení analýz změny způsobu čerpání příspěvku na péči v I. stupni si lze v případě získání kladných výsledků představit i podporu pokračování této praxe u dalších stupňů příspěvku na péči. Jednou z cest může být při správném provedení také tendrování poskytovatelů sociálních služeb na základě veřejných zakázek (uplatňování zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb.). Tuto metodu uplatňují kraje v případě individuálních projektů pro služby sociální prevence. Kraje tak mají jasnou představu o potřebné kapacitě sociální služby a o nákladech na tuto kapacitu. Vychází se samozřejmě ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na daném území kraje.

» Úroveň a vyspělost každého státu a jeho obyvatel se pozná kromě jiných měřítek i podle toho, jakým způsobem se stará o své starší a sociálně slabé občany.

Po posledních krajských volbách došlo na některých místech k zastavení procesu transformace, resp. privatizace sociálních zařízení zřízených kraji. Jaký je Váš pohled na tuto otázku?

Domnívám se, že v těchto případech by se mělo postupovat velice uvážlivě. Jistě je dobré, aby kraj a jeho zastupitelstvo přijalo k této problematice svůj záměr, ve kterém by mělo sdělit, jaká svá zařízení vyše do sociální sítě, tedy co hodlá do budoucna zřizovat. Doba, kdy kraje zřizovaly i terénní služby, je spíše za námi, a proto se domnívám, že by se kraje měly soustředit zejména na celoroční pobytové služby, a to pro uživatele, kteří potřebují intenzivní zdravotní a sociální péči. K tomu je třeba přizpůsobit i materiálně technické vybavení, vzdělaný personál atd. V podstatě jde o přehodnocení poslání a cílů v sociální službě a o ujasnění si, pro jakou skupinu uživatelů chceme sociální službu poskytovat. Realizace výsledných záměrů dá někdy v praxi hodně „zabrat“, s čímž jsem se již osobně setkal.

Dalším sporným bodem této problematiky se stalo rušení ústavů sociální péče. Započatý proces integrace klientů ústavů do společnosti např. prostřednictvím chráněného bydlení vně ústavů byl v některých případech zastaven. Jak vnímáte tento problém?

Nejsem pro jednostranné rušení ústavů ani pro rušení sociálních služeb. Osobně vítám transformace pobytových služeb domovů pro osoby se zdravotním postižením do navazujících terénních služeb, jako je např. chráněné bydlení. K úspěšnému průběhu je třeba mít pro uživatele k dispozici samozřejmě i další, na sebe navazující sociální služby nebo další veřejné služby, které budou naplňovat volný čas uživatelů. Bude také potřebné hledat i jejich uplatnění v práci. V každém případě se jedná o proces a ten je třeba rozplánovat do kroků a let. Je nutné se odborně připravit, protože se v něm bude řešit několik rovin najednou. Např. příprava personálu v domovech pro takto specifickou skupinu uživatelů, příprava samotných uživatelů, příprava poskytovatelů následných alternativních služeb apod. Někdy půjde i o zavedení nové a potřebné služby, která v kraji zatím chybí.

Vítám v této oblasti humanizaci a deinstytucionalizaci a jsem rád, že MPSV ČR připravilo svůj individuální projekt, na kterém chce komise spolupracovat. Své projekty pro řešení této problematiky mohou připravit i kraje.

Miloslav Čermák

Pevně věřím, že v zájmu zkvalitnění života uživatelů služeb se ty kraje, které přibrzdily tento proces, k této problematice opět vrátí. Jedná se o proces, který byl v některých krajích nastartován již před lety, v jiných naopak teprve začíná. Tento proces se s ohledem na humanizaci podmínek v zařízeních sociálních služeb a zkvalitňování jejich poskytování dle mého názoru již nedá zastavit.

Účastníte se odborné konference Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Jak by se mohla spolupráce Asociace krajů ČR, příp. jednotlivých krajských zastupitelstev a APSS ČR v budoucnu vyvíjet?

Domnívám se, že spolupráce bude prospěšná a je třeba ji podporovat. Již v současné době zveřejní na jednání Asociace krajů prezidenta APSS ČR, dáváme mu prostor k vyjádření názorů za poskytovatele služeb, což je podnětné a prospěšné pro obě strany. Rád přijmu pozvání i na jednání druhé strany. Jak se bude spolupráce vyvíjet, to nám ukáže čas. Jistě je, že naším

společným cílem by měl být spokojený uživatel služby, měli bychom dbát na to, aby se sociální služby rozvíjely a zkvalitňovaly.

Máte pro oblast sociálních služeb směrem do budoucna nějaká svá vlastní přání, vize či cíle?

Do budoucna bych rád přispěl k tomu, aby poskytování sociálních služeb probíhalo pokud možno v domácnosti klienta, za pomoci kvalitního odborného personálu. Pro její naplnění je potřebné vytvořit odpovídající podmínky, na poskytování sociálních služeb mít dostatek finančních prostředků včetně stanovení praxí podložených normativů. Jako třešničku na dortu si potom umím představit, po vytvoření všech odpovídajících podmínek pro financování sociálních služeb, přenesení rozhodování o přidělení dotací pro poskytovatele sociálních služeb z MPSV přímo na jednotlivé kraje.

Děkuji za rozhovor.

Zdeněk Kašpárek

Představujeme kraje

Rozhovor s Pavlem Petráčkem,

radním Libereckého kraje pro resort sociálních věcí a menšin

Můžete nám stručně představit aktuální situaci poskytování sociálních služeb v Libereckém kraji? Kolik evidujete zařízení poskytujících sociální služby a jaký je rozpočet na tuto oblast?

V Libereckém kraji je poskytováno cca 160 registrovaných sociálních služeb ve 100 organizacích. Liberecký kraj je zřizovatelem 18 příspěvkových organizací – 17 organizací poskytuje pobytové služby sociální péče a jedna organizace je poskytovatelem odborného poradenství na území Libereckého kraje a zároveň zajišťuje služby intervenčního centra pro lidi ohrožené domácím násilím.

Náklady na provoz sociálních služeb činí v Libereckém kraji ročně zhruba 885,4 mil. Kč, na jejich úhradě se podílí jak uživatelé sociálních služeb, tak jejich zřizovatelé. Přesto je každý rok pro poskytovatele sociálních služeb v kraji nutná dotace ze státního rozpočtu minimálně ve výši 320 mil. Kč. Na dofinancování 18 krajských příspěvkových organizací v roce 2009 chybí Libereckému kraji 98 milionů korun. Na dofinancování zbývajících poskytovatelů sociálních služeb, které nezřizuje Liberecký kraj, chybí cca 92 mil. Kč.

Jak v Libereckém kraji vypadá aplikace požadavků zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách? Jaká je situace v zavádění standardů kvality a jak probíhá inspekční činnost?

Na začátku účinnosti zákona se krajský úřad úspěšně vypořádal s registrací všech organizací poskytujících sociální služby na území našeho kraje. V souladu se zákonem o sociálních službách, zákonem o státní kontrole a s doporučující metodikou MPSV probíhají inspekce poskytování sociálních služeb u zaregistrovaných organizací dle plánu inspekcí, který je uveřejněn na webových stránkách kraje.

Co se týká zavádění standardů kvality v sociálních službách, započal Liberecký kraj metodickou činností v organizacích, které zřizuje, již v roce 2004, a to v souladu s tehdy doporučující metodikou MPSV. V průběhu let 2006 - 2008 byl Liberecký kraj nositelem projektu Phare 2000, podle kterého realizoval vzdělávací aktivity směrem ke standardům kvality u 52 poskytovatelů pečovatelských služeb a 5 domovů pro seniory. Dále byl partnerem projektu v rámci OPRLZ zaměřeného na zvyšování znalostí v oblasti plánování rozvoje sociálních služeb a vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů. Tohoto projektu se zúčastnilo celkem 549 účastníků z řad 93 poskytovatelů sociálních slu-

žeb a 23 zadavatelů sociálních služeb ve smyslu členů samosprávných orgánů obcí.

Jaká je v Libereckém kraji situace v otázce financování sociálních služeb? Jak řešíte schodek ve financování sociální péče?

Nedostatek finančních prostředků u příspěvkových organizací Libereckého kraje je v současné době řešen formou bezúročné návratné půjčky z rozpočtu kraje ve výši 41 mil. Kč. Nestátním neziskovým organizacím, které poskytují sociální služby na území Libereckého kraje, byly poskytnuty finanční prostředky z Grantového fondu Libereckého kraje ve výši 1,45 mil. Kč. Dále byla poskytnuta přímá finanční podpora z rozpočtu kraje ve výši 3 mil. Kč organizacím, které zajišťují služby zaměřené na problematiku drog (kontaktní centra pro lidi ohrožené drogou, terapeutická komunita). V roce 2009 byl náš kraj úspěšný při podání projektu v rámci OPLZZ 3.2. Získal tak finanční prostředky ve výši 225,24 mil. Kč na zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb – služby sociální prevence, které jsou zaměřeny na osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo osoby, kterým sociální vyloučení hrozí.

Jaké jsou cíle a cesty rozvoje sociální sféry ve Vašem kraji?

Cíle a cesty rozvoje sociálních služeb našeho kraje jsou zpracovány a popsány ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje 2009 - 2013, který je zveřejněn na našich webových stránkách. Tento dokument obsahuje jednak všeobecná data přinášející informaci o sociální síti a dále popisuje hlavní ukazatele rozvoje sociálních služeb za jednotlivé cílové skupiny, kterými jsou např.:

- podpora procesu optimalizace sítě rezidenčních služeb pro seniory
- podpora a doplnění nabídky terénních služeb
- podpora sítě služeb pro osoby se zdravotním postižením
- podpora asistenčních, terénních a odlehčovacích služeb
- rozvoj sítě chráněného a podporovaného bydlení
- podpora terénních programů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
- vytvoření sítě nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
- sociálně aktivizační služby aj.

**Děkuji za rozhovor.
Zdeněk Kašpárek**

Představujeme kraje

Spojení sil pomáhá utvářet lepší budoucnost sociálních služeb

APSS Libereckého kraje vznikla odštěpením od Ústecké organizace APSS v roce 2006. Při osamostatnění nás bylo pouze 5 zakládajících členů a začali jsme postupně získávat zkušenosti s pořádáním vlastních krajských setkání. Po třech letech máme 23 členů, z nichž většina byla přijata v posledním roce.

O tázka zní: Proč až nyní byl takový zájem o členství v Asociaci? Já vidím tyto důvody:

- Za poslední rok se výrazně zvýšila aktivita republikové Asociace jako celku. Pod vedením současného prezidenta došlo k výraznému posunu v uznání APSS ČR v očích odborné i laické veřejnosti, bylo zavedeno cílené vzdělávání a informování členských organizací formou konferencí.
- Asociace je zvána, jako nejsilnější zástupce poskytovatelů sociálních služeb, k jednání s MPSV o podobě sociálního systému a náš názor je důležitý.
- To, že se naše práce daří, je vidět na sílící členské základně, která cítí podporu ve své práci, uznání dosažených výsledků a spolupráci se všemi organizacemi poskytujícími sociální služby.

Naše krajská organizace nabrala sílu až letos, a to příchodem 12 nových členů. Máme zástupce domovů důchodců, sociálních ústavů a pečovatelských služeb. Postupně se zapojujeme do jednotlivých aktivit, ale doposud se nám nepodařilo vytvořit jednotlivé pracovní sekce. Věřím, že v letošním roce se podaří aktivovat některé ze sekcí. Jako první budou zdravotnická a pečovatelská.

Úzce spolupracujeme s Ústeckou organizací. Je to dáno historicky, byli jsme jeden kraj. Dva-krát ročně děláme společná setkání k výměně zkušeností, ale je to i z ekonomických důvodů. Spojené finanční prostředky jsou lépe využity ke školení členů krajské Asociace.

Vztahy mezi krajskou organizací a Libereckým krajem jsou na dobré úrovni, ale jako všude se nyní odráží nedostatek finančních prostředků na financování sociálních služeb. Stát nevykryl dotace podle potřeb a kraj nemá dostatek

prostředků. Stávající provizorní řešení ve financování je velice stresující a ředitelé zařízení jsou postaveni před otázku „Co upřednostnit – školení zaměstnanců, nezbytné opravy, či zlepšování podmínek bydlení našich klientů a naplňování standardů?“

S tímto rozhodnutím nám může pomoci jen stát, a to tak, že co nejdříve navýší statní dotace. Proto je zde Asociace, která může vyvíjet nátlak na MPSV a lobovat u poslanců a senátorů. Když budeme větší a silnější, bude nás víc slyšet a naše slovo bude mít váhu při utváření budoucnosti sociálních služeb.

Ing. Pavel Kos

ředitel Domova Sluneční dvůr
předseda krajské organizace APSS ČR

Když budeme **větší a silnější**, bude
nás víc slyšet a naše slovo **bude** mít váhu
při **utváření budoucnosti**
sociálních služeb.

Vyhlašovatel

SOCIÁLNÍ PÉČE

Generální partner

Depend

Hlavní partner

primus
průmyslová technika

Partneři

DŘEVOSPOL
partner pro vyhledávání objektů

Combitrading

Akci podpořili

ag foods

alimpex

UNO-SKARSKI
Česká republika

Olda Štěpán - Štěpánová

Pod zástítkou

MP SV
NÁRODNÍ POLITIKA KVALITY

Mediační partneři

ČESKÝ ROZHLAS
OLOMOUC

NEZISKOVÝ
NEZISKOVÝ

Večerník

revue

Sestra

VŮZÍČKÁŘ
Česká republika

zdraví

Zdravotnické
noviny

Cena kvality v sociální péči za rok 2008

Redakce časopisu Sociální péče 4. června vyhlásila výsledky 4. ročníku celorepublikového projektu Cena kvality v sociální péči za rok 2008.

Ve Velkém sále hotelu Sigma Olomouc byl pro více než čtyři sta zástupců poskytovatelů sociálních služeb, osobností a čestných hostů z celé České republiky připravený slavnostní galavečer. Pro ocenění si při této příležitosti došlo 19 nejlepších poskytovatelů sociálních služeb za rok 2008 a jedna oceněná speciální cenou ČAPS.

Ocenění a čestná uznání byla předána v následujících kategoriích:

Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro seniory

1. místo: Domov Odry

Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro děti

1. místo: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, IQ Roma servis, o.s., Brno

Čestné uznání: Poradenské středisko pro rodinu a dítě "RaD", Sociální služby m. Havířova

Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením

1. místo: Chráněné bydlení Archa, Slezská diakonie, Krnov

Čestné uznání: Chráněné bydlení v Terezíně, Diakonie ČCE

Čestné uznání: Chráněné bydlení, Sdružení Práh, Brno

Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

1. místo: Dům na půli cesty, Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s., Chrudim

Čestné uznání: Domov pro matky v tísni Znojmo, Oblastní Charita Znojmo

Osobnost roku v sociálních službách

Václav Keprt, ředitel Arcidiecézní charity Olomouc

Cena sympatie

Marta Václavíková, Vincentinum Šternberk

Libuše Gajdová, Čtyřlístek – centrum pro OZP, zařízení Domov na Liščině v Ostravě

Mgr. Antonín Gajdoš, Domov pro seniory Buchlovice

Zdeňka Hanová, Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb, Domažlice

Jitka Štaffová, Oblastní charita Vyškov

Václav Hruška, CDS MP Charita Svitavy

Jarmila Plíšková, Naděje Brno-Řečkovice

Cena MPSV za kreativní přístup k transformaci sociálních služeb

1. místo: Odbor sociálních věcí KÚ Moravskoslezského kraje

Čestné uznání: Úřad městské části Praha 10

Čestné uznání: Odbor sociálních věcí KÚ Pardubického kraje

Cena ČAPS za celoživotní přínos v oblasti terénních pečovatelských služeb

PhDr. Karla Boháčková, ředitelka Sociálních služeb Olomouc, p.o.

Do soutěže o nej kvalitnějšího poskytovatele sociálních služeb za rok 2008 bylo přihlášeno celkem 76 organizací a osobností, z nichž odborná porota vyhodnotila letošní vítěze. Na Cenu kvality může nominovat kdokoli – sociální odbor krajského úřadu, obecní úřad nebo starosta obce, spřátelená instituce a kdokoli jiný, kdo je přesvědčen, že poznal kvalitního poskytovatele sociálních služeb. Nominovat se může také samotný poskytovatel.

Projekt od roku 2005 vyhlašuje časopis Sociální péče a je součástí Národního programu kvality, jako jeden ze strategických programů. Cílem projektu je nalézat a oceňovat mezi poskytovateli sociálních služeb nej kvalitnější instituce a výjimečné lidi. Generálním partnerem je značka inkontinentních pomůcek Depend společnosti Kimberly-Clark s.r.o.

Olga Vrbíková, DiS.
mediarelations manažer

Informační systém Cygnus

Komplexní nástroj pro poskytovatele sociálních služeb

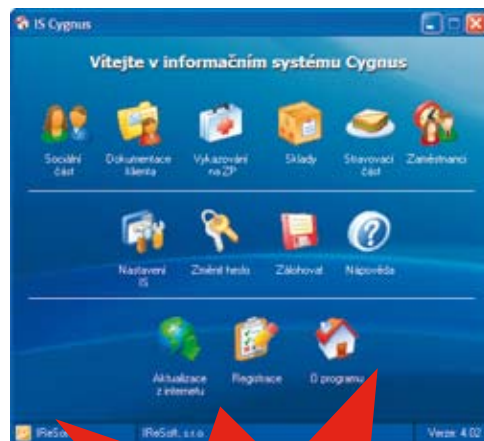
JEDNODUCHÝ, PŘEHLEDNÝ, KOMPLEXNÍ

IS Cygnus

je komplexní informační systém vytvořený speciálně pro poskytovatele sociálních služeb. V průběhu několika let se stal nejrozšířenějším nástrojem na trhu a těší se oblibě ve více než 450 zařízeních sociálních služeb.

Systém se skládá z níže uvedených modulů, které dohromady vytváří jeden funkční celek. Moduly mezi sebou sdílí data a vzájemně komunikují, čímž zjednodušují, zpřehledňují a usnadňují práci jednotlivých zaměstnanců v rámci zařízení.

Pro poskytovatele je rovněž výhodné, aby tyto nástroje zastřešoval jeden dodavatel, který tak může zaručit 100% provázanost a kompatibilitu všech modulů. Díky tomu poskytovatelé ušetří nejen čas, ale i náklady spojené se správou informačního systému.

VÍCE NEŽ 450
REFERENCÍ

Sociální část – kompletní evidence klientů a žadatelů, výpočet předpisů úhrady, vratky, finanční a hmotná depozita, výplatnice, vyúčtování, přehled přítomnosti...

Dokumentace klienta – individuální, ošetrovatelské a rizikové plány, formuláře dokumentace, přání a cíle klientů, realizace přenosnými terminály...

Vykazování na ZP – pořizování a vykazování výkonů odbornosti 913, 902 a 925, tisk žádanek ORP i DP, opravné dávky, načítání výkonů z dokumentace klienta...

Stravovací část – jídelní lístky, výdejky, rozbory, spotřeba a stravovací normy, objednávky a platby za stravu, nutriční hodnoty...

Sklady – vedení libovolného počtu skladů metodou průměrných cen, příjemky, výdejky, uzávěrky, inventury...

**Objednejte si nezávazné předvedení
IS Cygnus přímo ve Vašem zařízení.**

iReSOFT

(Ne)omezování způsobilosti uživatelů

I lidé s mentálním postižením mají svá práva

Důraz na naplňování práv lidí s mentálním postižením přímo souvisí s transformací sociálních služeb a s moderními trendy v sociální práci. Klasický ústavní model, který se těšil největšímu rozkvětu v druhé polovině minulého století, problematiku práv obyvatel ústavů řešil pouze okrajově. Soustředil se spíše na léčebný a výchovný proces. Lékařský model chápal obyvatele ústavu jako pacienta, o jehož léčbě i dalším životě rozhoduje především lékař a zdravotnický personál. Výchovný model stavěl obyvatele ústavu do role svěřence, na kterého je nutno celoživotně působit prostřednictvím výchovných programů.

Oba dva modely stavěly člověka s mentálním postižením do pasivního postavení, kdy o něm rozhoduje někdo jiný – odborník lékařské nebo pedagogické profese. Navíc obyvatelé velkých ústavů museli své individuální potřeby podřizovat pravidlům kolektivního soužití a chodu instituce. Svůj vliv měla i skutečnost, že většina z nich byla zbavena způsobilosti k právním úkonům.

V moderně pojatých sociálních službách převládá model sociálního začlenění. Člověk s mentálním postižením není pasivním příjemcem péče. Stává se aktivním partnerem v procesu plánování a poskytování služby. Stejně jako je jeho přání, jeho potřeba. Důraz je kladen na začlenění do běžného života, na vytvoření životních podmínek, které jsou srovnatelné s životními podmínkami lidí bez postižení. Člověk s mentálním postižením je v rámci moderních sociálních služeb respektován jako občan a jako dospělá osoba. Právě dospělá osoba je nositelem všech základních lidských práv.

Mezi moderní typy sociálních služeb náleží ty, které nevytrhují člověka z jeho přirozeného prostředí. Jejich společným znakem je podpora samostatnosti, vlastních schopností a kompetencí uživatele služeb. Sociální služba musí uživateli umožňovat žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný. Lze shrnout, že v rámci moderních sociálních služeb je naplňování práv uživatelů jedním z hlavních ukazatelů kvalitní služby.

Mezi hlavní důvody omezování práv uživatelů sociálních služeb patří mimo jiné podceňování rozhodovacích a volných schopností. Lidé s mentálním postižením mají tyto dvě funkce do určité míry omezené. Ne však natolik, nakolik to jejich okolí často předpokládá. I lidé s mentálním postižením se dokáží v řadě situací správně rozhodnout. Podpořit vlastní rozhodnutí uživatelů je též jedním z úkolů poskytovatelů služeb.

Pokud neumožníme lidem s postižením nést odpovědnost za vlastní rozhodování s přimě-

řenou mírou rizika, nikdy jim nedovolíme být odpovědní a nést odpovědnost za svůj život. Popřeme tak jejich základní lidská práva daná Listinou základních práv a svobod. Dobrá sociální služba se vždy vyznačuje snahou vyvážit míru svobody uživatelů na straně jedné a míru přiměřeného rizika na straně druhé. Posilování práv a svobod uživatelů s sebou vždy nese určité riziko. Naším cílem není toto riziko odstranit, ale umět s ním pracovat. Každý člověk nese rizika, každý člověk dělá chyby. Z nich se následně učí a získává zkušenosti.

Pokud neumožníme lidem s postižením, aby dělali chyby a následně se z nich učili, opět jim neadekvátně zasáhneme do jejich lidských práv. Sociální služby mají prostřednictvím odborného týmu pracovat s rizikem každého uživatele. Tým musí být složen z lidí, kteří uživatele znají, jsou s ním v každodenním kontaktu: učitelé, speciální pedagogové apod.

Pokud se rozhodneme jakkoli zasahovat do lidských a občanských práv, musí to být z důvodu nezbytné ochrany, která ale není zbytečně vysoká a zároveň ponechává uživateli služeb motivaci pro další rozvoj. Ústavní soud ve věci IV. ÚS 41 2/04 judikoval, že omezení způsobilosti k právním úkonům je závažným zásahem do práv jednotlivce a musí být proto provedeno proporcionálně. Test proporcionality se přitom odvíjí ve třech krocích, které je nutno vztáhnout jak na zákon, tak na jeho aplikaci:

1. Je sledovaný cíl legitimní? Je sledován a prosazován cíl nezbytný ve svobodné demokratické společnosti?
2. Je dáno racionální spojení mezi cílem a prostředky vybranými k jeho prosazení?
3. Existují alternativní způsoby dosažení cíle, jejichž využití by učinilo zásah do základního práva méně intenzivní, popř. jej zcela vyloučilo?

Zkusme tyto informace použít v praxi: Máme osmnáctiletou slečnu, navštěvující praktickou školu a žijící v chráněném bydlení. Říkejme jí Jana. Námi pojmenovaný cíl daný návrhem na omezení způsobilosti k právním úkonům je legitimní, jelikož slečna Jana není prozatím schopna odpovědného rozhodování o vysokých finančních částkách – což vyplývá i ze znaleckého posudku. Otázkou zůstává rozsah omezení způsobilosti. Má být stanoven adekvátně, aby došlo k co nejšetrnějšímu zásahu do práv slečny Jany. Vzhledem k jejím schopnostem – dojíždět samostatně do poměrně vzdáleného města do školy, pobývat sama celý týden na internátě, realizovat jednoduché nákupy pro běžnou denní potřebu, být aktivním obyvatelem chráněného bydlení a realizovat zde samostatně činnosti

související s vedením domácnosti – je možné omezit její právní způsobilost pouze v otázce hospodaření s finančními prostředky. Aby náš zásah nebyl neadekvátní a neznemožnil slečně Janě realizovat některé z výše uvedených běžných denních aktivit, nehandicapoval ji více než její mentální postižení, navrhuje omezit její způsobilost k právním úkonům v hospodaření s finančními prostředky přesahujícími částku

sociálních služeb k právním úkonům

1000 Kč. Částka, se kterou by mohla hospodařit, není velká. Kvalitní sociální služba jí při rozhodování a realizaci nákupů bude podporou a pomoci tak, aby byla eliminována nepřiměřená rizika. V případě, že to nebude dostačující, lze použít ustanovení § 38 odst. 2 občanského zákoníku, podle kterého je neplatný právní úkon osoby jednající v duševní poruše, která ji činí právě k tomuto jednomu úkonu neschopnou –

což je alternativa odpovídající výše zmíněnému bodu 3 testu proporcionality, která umožní nezahovat do lidských práv slečny Jany více, než je nutné, a tím ji nedemotivuje v jejím konání, rozvoji a integraci.

A teď několik praktických rad, pokud se do boje za práva svých klientů pustíte:

1. Požadujte, aby byl klient přítomen soudnímu jednání a aby si sám mohl zvolit právního zástupce (samozřejmě mu při výběru pomůžete). Má na to právo – nechte výběr na soudu!
2. Jako důkazy podporující vaše stanovisko předkládejte soudu co nejnovější výsledky psychologického, speciálně pedagogického vyšetření a individuální plán (i splněné cíle a průběh jejich plnění).
3. Požadujte u líčení výpověď klienta, jeho klíčového pracovníka, popř. manažera kvality služeb či jiného pracovníka z vedení organizace, který klienta zná a vysvětlí, proč byla žádost podána a v čem současný stav klienta omezuje (použijte výše uvedené argumenty).
4. Vysvětlete, jak jsou klienti připravováni na manipulaci s finančními prostředky: učí se, co je platidlo, pod dohledem asistenta mění peníze za věci, poznávají hodnotu peněz (např. za 100,- nelze pořídit auto apod.) a jdou si vše samozřejmě zkusit a vy je z pozdálí pozorujete – a to všechno několikrát opakujete.
5. Vysvětlete, jak jste zjistili, že už můžete podat návrh k soudu: sešel se multidisciplinární tým (soc. pracovníce, vedoucí pracovník, klíčový pracovník, opatrovník) a dle předem stanovených kritérií zhodnotil, zda klient zvládne manipulaci s finančními prostředky sám, do jaké výše a zda rizika mu při tom hrozící nejsou větší než pro běžného člověka.
6. Připravte se na neprofesionální vyjádření přízvaného znalce z oboru psychiatrie, který možná bude tvrdit, že smysluplně lze nakládat s finanční částkou pouze do té výše, do které umí klient počítat. Argumentujte poruchami učení a dyskalkulií, kterými trpí i lidé s VŠ vzděláním pracující ve vedoucích funkcích, že klientova diagnóza se nedá léčit, změnit. Hovořte o tom, že nedošlo ke změně diagnózy, ale nabídka aktivit způsobila aktivní prožívání běžných situací, získávání zkušeností a tím i rozvoj dovedností (běžný proces učení). Že si váš klient nespočítá, kolik mu mají vrátit – sama sociální služba mu pomůže situaci zvládnout buď nácvikem, nebo klient v počátcích dostane přesný obnos

apod. Pokud nebude moci manipulaci s penězi zkoušet, nikdy se ji nenaučí, a pokud klientovi nehrozí riziko vyšší, než je normální pro běžného občana, nad danou situací nepřebíráme kontrolu (viz článek Mgr. Sobka „Práce s rizikem v sociálních službách“, Sociální služby březen/2009, str. 20-21).

Společnost QUIP připravuje projekt „25 statečných“, jehož výstupem bude mimo jiné materiál s doporučeními pro státní a regionální orgány a metodika postupu v těchto typech soudních řízeních. Tyto materiály vám jistě pomohou podobné situace řešit a soudní řízení vyhrát.

Na závěr bych ráda zdůraznila, že uživatelé sociálních služeb jsou objektem sociálních služeb, ne jejich předmětem. V souladu se v současnosti propagovaným lidsko-právním přístupem k postižení, který směřuje k co největší samostatnosti, autonomii klienta, je zapotřebí maximálně respektovat odlišnosti jednotlivce a zajistit mu maximální svobodu o sobě rozhodovat – včetně možnosti dělat chyby, neboť chyby jsou významným zdrojem pro učení a sociální adaptaci.

Nejdůležitější změna, která se musí odehrát, je změna myšlení. Dokud budeme na člověka s postižením nahlížet jako na někoho, kdo o sobě rozhodovat nemůže a koho musíme za každou cenu chránit i před ním samotným – neboť my přece víme, co je pro něj nejlepší – nepřiznáváme mu postavení rovnocenné s naším a z naší společnosti jej vylučujeme.

Bc. Lenka Alešová

ředitelka, Barevné domky Hajnice

**Pokud se rozhodneme
jakkoli zasahovat do
lidských a občanských
práv, musí to být z důvodu
nezbytné ochrany, která
ale není zbytečně vysoká
a zároveň ponechává
uživateli služeb motivaci
pro další rozvoj.**

Návaznost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje

Standard „Návaznost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje“ se podrobněji zabývá tím, co je definováno v § 2 v základních zásadách zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., což je:

„Podporovat uživatele sociálních služeb k jejich sociálnímu začleňování do běžného života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný“.

Být součástí přirozených sítí, kontaktů s rodinou a s přáteli, mít možnost podílet se na dění kolem sebe, je jedním z cílů sociální služby. Kvalitní sociální služba se nesnaží posilovat závislost uživatele na poskytované službě. Důležitější je podporovat uživatele v jeho schopnostech a kompetencích být součástí přirozených vztahů a využívat běžné instituce a služby. Některé typy sociálních služeb jsou na tomto principu přímo založeny. Jde zejména o služby terénní, kontaktní a ambulantní. Některé služby, převážně pobytového typu, však ve snaze uspokojit uživatele co největší šíří jeho potřeb nevytváří pro uživatele podmínky pro aktivní využívání běžných služeb v daném místě. Co se tím vlastně myslí?

Vycházíme z toho, co využívají běžné lidé ve věku našich uživatelů, definujeme tedy jejich individuální potřeby a možnosti naplnit je v blízkém okolí. Návaznost poskytované sociální služby přímo souvisí s individuálním plánováním s uživatelem.

Jak to můžeme dělat?

Plánujeme **společně s uživatelem**, co je pro něj důležité a jaké má on sám možnosti a zdroje ke splnění svých cílů.

Nemusíme rozšiřovat své služby, abychom pomohli uživateli naplnit jeho potřeby, ale ve spolupráci s ním mapujeme, jaké jiné služby či běžné instituce mu pomohou naplnit jeho osobní cíle.

Nejsme povinni zajistit naplnění všech osobních cílů uživatele, musíme ale **vytvářet podmínky** a informovat uživatele tak, aby byl sám co nejvíce schopen aktivizovat své vlastní zdroje a přirozené vztahy. Lze to například i nabídkou fakultativních služeb – za finanční příspěvek můžeme zajistit uživateli odvoz k vybranému odborníkovi nebo službě. Můžeme také v rámci individuálního plánování s uživatelem vytipovat možné zdroje podpory v jeho okolí, například zprostředkovat uživateli doprovod dobrovolníka nebo stážisty.

Od poskytovatele se chce, aby **aktivně** spolupracoval v rámci místních institucí a dalších sociálních služeb. Velkou pomocí v tom je komunitní plánování jednotlivých měst, obcí a krajů. To je možnou pomůckou při plánování

s uživatelem, kdy je poskytovatel schopný kompetentně mapovat a označit další spolupracující služby a odborníky pro naplnění osobních cílů uživatele.

Zařízení je zapojeno do sítě spolupracujících služeb v místním společenství, kontakty na další instituce a služby průběžně aktualizuje a určený pracovník je schopen poradit, na koho se může uživatel obrátit, pokud potřebuje uspokojit některou ze svých dalších potřeb.

Zaměřujeme se na zvýšení kvality života uživatele. To znamená jeho podporu při využívání nejen odborných institucí a služeb, ale i běžných veřejných služeb. Například mapujeme pro naše uživatele v místě poskytované služby možnost využití sportovních, rekreačních a kulturních akcí, běžných kroužků pro děti i možnosti církevních aktivit. Vycházíme především z toho, kdo je naší cílovou skupinou. Jiné zájmy mají děti, jiné senioři či dospělí lidé. Zaměřujeme se na možnosti v bližším okolí. Nemusíme jako poskytovatelé rozšiřovat svou činnost, musíme ale vědět, kam máme své uživatele v případě jejich zájmu odkázat. Pokud jsme tedy například pobytové zařízení pro seniory, není naší povinností zajistit přímo v zařízení služby specifického rázu, jako jsou pedikúra, kadeřnice, holič, masér atd., máme však zmapovány tyto možnosti v blízkém okolí a jsme schopni dát našim uživatelům kontakt, pokud by o využití takové služby měli zájem. Vytváříme v naší službě podmínky pro upevňování vztahů s rodinou a přáteli, pokud o to uživatel stojí. I ve službách pobytových se může-

me zaměřit na to, aby uživatel měl možnost přijmout rodinu či přátele v prostředí důstojném, s dostatečnou mírou soukromí a bez rušení. Někdy je praxe taková, že uživatelé přijímají návštěvy na pokoji, který sdílí s dalšími uživateli, a nemají možnost s nimi v soukromí hovořit, případně jim uvařit a nabídnout kávu nebo čaj. Provozní podmínky mají někdy omezující význam právě u naplňování tohoto standardu. Pokud jako poskytovatel sociální služby umožníme našim uživatelům využívat další dostupné zdroje, vycházíme přitom z individuálně určených potřeb osob a podporujeme uživatele k rozvoji jejich samostatnosti, naplňujeme tím základní zásady zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

PhDr. Dagmar Krutílová

Léčba prací aneb Úvod do ergoterapie

Termín ergoterapie vznikl spojením dvou řeckých slov „ergon“ (práce) a „terapie“ (léčení), tedy léčba prací. Definovat ji lze jako fyzickou nebo duševní práci, kterou vykonáváme pod zdravotní kontrolou. Má léčebnou hodnotu, napomáhá návratu nebo náhradě ztracené funkce, zabraňuje zhoršení místního nebo celkového zdravotního stavu. Je založena na předpokladu, že smysluplná činnost může být použita k prevenci zhoršení, k ovlivňování dysfunkce a k dosažení maximálního přizpůsobení klienta.

Ergoterapii můžeme využít ve zdravotnictví, sociálních institucích a také speciálních školách. Je součástí léčebné rehabilitace, která zahrnuje kinezioterapii, léčebnou tělesnou výchovu, elektroléčbu, světloléčbu, mechanoterapii a ergoterapii.

Ergoterapie se dělí na čtyři složky:

1. kondiční ergoterapie
2. cílená ergoterapie
3. léčebná výchova k soběstačnosti
4. ergodiagnostika

V našem zařízení se setkávám s klienty s lehou mozkovou dysfunkcí, dětskou mozkovou obrnou (diparetickou, hemiparetickou, kvadruparetickou formou), mentální retardací, chromozomální aberací, svalovou myopatií, Duchennovou svalovou dystrofií či vývojovou dysfázií. Využívám jak kondiční, cílenou ergoterapii, tak i léčebnou výchovu k soběstačnosti.

1. Kondiční ergoterapie, terapie zaměřená na trénink, je důležitá především z psychologického hlediska. Kladně působí na myšlení, uvažování a na duševní stav klienta. Jedná se o zájmovou činnost, která se odvíjí od návyků, koníčků a dovedností klientů: ruční práce, výtvarné činnosti, společenské hry, sportovní a kulturní aktivity.

2. Při cílené ergoterapii se věnuji nepostiženým částem těla, posiluji fyzickou zdatnost a zvyšuji kondici klienta. Například u vozíčkáře posiluji horní končetiny a trup. Druhou možností využití cílené ergoterapie je zaměření na poškozené funkce za účelem zlepšení svalové síly, rozsahu pohybu, koordinace, čítí, kognitivních funkcí.

V rámci cílené ergoterapie provádím komplexní testování:

- a) funkční test na ruku
- b) úchopový test
- c) svalový test.

Používám také facilitační techniky:

- a) míčkování – použitím molitanového míčku stimuluji horní končetinu ve směru od prstů k rameni

b) hráškování – horní končetinu vkládám do nádoby nebo látkového sáčku naplněného suchými luštěninami a klient se sám nebo s mou pomocí prohrabává

c) kartáčování – použitím měkkého kartáčku stimuluji horní končetinu ve směru od prstů k rameni

Dále užívám měkké techniky (masáž jizev), mobilizace ruky, dlahování, orofaciální stimulaci a také tyto terapeutické činnosti a techniky:

- a) práci s papírem – střihání, trhání, lepení, tvorba koláží
- b) práci s textilem – šití, pletení, háčkování
- c) práci se dřevem – zatloukání hřebíků, řezání, vyřezávání

3. Léčebná výchova k soběstačnosti. Jedná se o nácvik běžných a nezbytných činností s cílem stát se maximálně nezávislým na pomoci druhé osoby. S klienty provádím nácvik všedních denních činností, například zvládnutí základních sebeobslužných úkonů, hygieny, oblékání, jedení a přípravy jídel. Mimo to instruuji a zacvičuji klienty k používání ortopedicko-protetických pomůcek (vozíky, protézy, berle,...).

4. K ergodiagnostice využívám:

- a) Barthelův test
- b) test kvality života
- c) test soběstačnosti a samostatnosti

Při své práci se nejčastěji setkávám s různými formami dětské mozkové obrny, a to s převládající kvadruparetickou (postiženy všechny čtyři končetiny) a hemiparetickou formou (postiže-

na polovina těla). U klientů s tímto postižením většinou používám cílenou ergoterapii. V první fázi terapie se nejčastěji zaměřuji na eliminaci spasticity facilitačními technikami (míčkování, hráškování, kartáčování, uvolňování horních končetin v teplé vodě nebo používáním zahřátých therabandových míčků). Další fázi terapie již cíleně zaměřuji na postižené funkce klienta. Například koordinace oko – ruka (přendávání předmětů z jednoho určitého místa na druhé), činnosti podporující zlepšení prono-supinačních pohybů horní končetiny (odemykání, zamykání, šroubování na výcvikovém panelu). Percepci a stereognozii (lišty s materiály různých tvarů, povrchů, barevných provedení a tuby naplněné přírodninami nebo tekutinami). Nedílnou součástí je i zaměření se na dovednosti s tužkou, kde si všímám typu úchopu, polohy pro nejlepší stabilitu ruky při psaní a samozřejmě použití speciálních pomůcek (nástavce na tužku, protiskluzové podložky,...). V neposlední řadě se snažím zdokonalovat a trénovat aktivity denního života (ADL). Svlékání, oblékání, hygienu a jedení (jestli jsou pohybové sekvence a posloupnost správné).

To je jen zlomek činností a postupů, které využívám při ergoterapii u našich klientů. Neexistuje standardní postup. Každý ergoterapeut si vede svojí individuální ET jednotku. Jedno však máme společné. Snažíme se dosáhnout plného potenciálu klienta, pochopení jeho potřeb a při práci v týmu jednotného přístupu k řešení.

Bc. Zita Motyčková
ergoterapeutka Centra Kaňka

Evropské proměny sociálních

Když jsem nedávno pročítal dvouletou zprávu¹ Evropské komise o sociálních službách v členských zemích, zaujalo mě především poselství, které v dokumentu nacházíme v každé kapitole. Jeho stručná parafráze zní: „Čelíme v Evropě stejným výzvám a podobným hrozbám. Svět se mění, tempo změn se zrychluje, a tak se musí změnit i naše služby.“

At' už změny přijímáme nebo se jich obáváme, je dobré srovnávat, když máme tu možnost. Zpráva Evropské komise dává dobrou příležitost ke srovnání ze dvou důvodů. Především je aktuální, protože zachycuje vývoj v Evropě na poli sociálních služeb za poslední dva roky. Je také reprezentativní, protože porovnává osm členských států, včetně dvou „nových“, Polska a České republiky.

Modernizace je jedno z klíčových

Poslední **demografické** výzkumy Eurostatu ukazují, že počty velmi starých lidí (80+) se v následujících dvou dekádách zvýší více jak o 50% ve většině členských států. Po roce 2050 se počet velmi starých lidí téměř ztrojnásobí. Stárnutí populace je však patrné již dnes; například v Itálii byl podíl lidí přes 65 let v roce 1995 16% a vzrostl na 19% v roce 2005. Naléhavost potřeby sociálních služeb nevytváří samotné stárnutí populace jako spíše zvyšující se délka dožití a s ní se zvyšující počet velmi starých lidí, u kterých je pravděpodobnost závislosti na cizí pomoci vyšší. Zvýšení podílu starých a velmi starých lidí v populaci povede k novým profilům nemocnosti a mortality. Můžeme čekat větší rozšíření degenerativních a chronických onemocnění. Nárůst dlouhověkosti přináší a bude přinášet další zvýšení naléhavosti potřeby prevence a rehabilitace. Postupně se zvyšující stupeň závislosti seniorů povede ke zvýšení nákladů na služby a k tlakům na veřejné rozpočty. **Ekonomické** dopady demografických změn jsou zjevné, počínaje ohrožením veřejných rozpočtů a důchodových systémů a konče eskalací nákladů na zdravotní péči a sociální služby.

Kromě nepříznivého demografického vývoje čelíme také změnám ve **struktuře a postavení rodin**. Převážná část neformální domácí péče byla tradičně v rukou žen. Rozpad klasické rodiny a genderové změny na trhu práce, kterým eufemisticky říkáme vyrovnávání příležitostí, vedou k tomu, že ženy budou mít stále méně prostoru převzít odpovědnost za péči. Navíc, rozšiřující se mezera mezi věkem dožití mužů a žen (ženy v průměru žijí déle) a identifikovaný trend ve vývoji rodiny (rozvody, rozpad vazeb) povede k tomu, že stále více žen bude ve starším věku potřebovat nějakou formu péče, která jim však nebude moci být poskytována na bázi rodiny. Znatelné změny nacházíme také v **nárocích** na samotnou péči. Zpráva konstatuje, že před 20 lety lidé v péči institucí a služeb zažívali především sociální problémy (nedostatečné příjmy nebo chybějící rodinné zázemí). Se zvýšením počtu závislých a více nemocných seniorů (polypatologie) jsou služby pod větším tlakem na stále profesionálnější poskytování péče, s vět-

vých slov
Zpráva. Označuje významné změny, ke kterým v poslední době v sociálních službách dochází, bez ohledu na hranice států.

Ačkoliv se autoři odvážili pouze jednou v textu použít synonymum reforma, mám pocit, že by to byl termín vhodnější, lépe vyjadřující dimenzi nutnosti, naléhavosti změn. Nezbytnost reagovat je vyvolaná závažnými společenskými a ekonomickými změnami v celé Evropě. Zpráva je popisuje takto:

služeb

ším podílem zdravotnických služeb, širšímu a více diferencovanému segmentu populace. Vývoj samozřejmě klade zvyšující se požadavky na profesní kompetence personálu.

Zpráva také poukazuje na **problémy zaměstnanosti** v sociálních službách, jako je vysoký podíl žen v této profesi, noční práce, práce v nepřetržitém režimu, její značná fyzická a psychická náročnost a obecně nízké platové ohodnocení. Průměrný hodinový výdělek v sociálních službách v Evropě je v porovnání s ostatními veřejnými službami, jako je školství nebo správa, signifikantně nižší a rozdíl se stále zvětšuje. Tak například v roce 1995 dosahoval průměrný hodinový výdělek v sociálních službách 75,7% průměrného hodinového platu zaměstnanců ostatních veřejných služeb, v roce 2005 už jenom 67,4%.

Členské státy reagují na změnu potřeb a socioekonomické hrozby snahou o modernizaci sociálních služeb, aby zajistili jejich udržitelnost a kvalitu. Lišící se politický, historický a kulturní kontext a také ovšem různé výchozí úrovně států způsobují, že nacházíme širokou varietu **strukturálních změn** v organizaci a řízení a v politické regulaci tohoto sektoru veřejných služeb. Rozdíly nacházíme zejména v distribuci odpovědnosti, v legislativní regulaci a ve financování.

Ilustrativním příkladem jsou rozdíly mezi členskými státy v charakteru poskytovatelů (veřejní – soukromí). Zatímco veřejní poskytovatelé jsou stále ještě dominantní v ČR (80%) a ve Švédsku (70 %), úplně naopak je tomu ve Velké Británii (10%) a v Německu (5 %). Střední cestu mezi těmito extrémy představuje Francie se svými 42% veřejných poskytovatelů a Itálie s 30%. Rozdíly jsou také v zastoupení neziskového a komerčního (ziskového) sektoru. Neziskový sektor představuje 80% poskytovatelů v Holandsku, přibližně 50% ve Francii, Německu a Itálii, pouze 15% v ČR a 10% ve Švédsku a Velké Británii. Ve většině členských států je podíl komerčních (ziskových) poskytovatelů celkem nízký: 20% ve Švédsku, Itálii a Holandsku, 7% ve Francii a 5% v ČR. Výjimkou je Německo, kde podnikatelské subjekty představují 50% všech sociálních služeb.

Zajímavé srovnání nacházíme u cílové skupiny seniorů podle druhů péče: komunitní versus institucionální. Ze všech seniorů (65+) tvoří podíl umístěných v institucích pouhá 2% v Itálii a Irsku a více než 7% ve Švédsku a Maďarsku. Česká republika Finsko a Slovensko se pohybuje kolem 5%. Oproti tomu počet seniorů přijíma-

jící nějakou formu komunitní péče je nejvyšší v Rakousku a Dánsku, kolem 20%. Důvody proč některé členské státy mají nižší počty seniorů žijících v institucích jsou rozmanité. Číslo v Itálii a Irsku nepřekvapí. Obě katolické země mají silnou tradici péče v rodině a institucionální služby jsou tam dostupnější teprve v poslední době. Zajímavý je příklad Dánska, kde bylo v posledních letech mnoho ošetrovatelských domů konvertováno na seniorské bydlení s podpůrnými sociálními službami, často poskytovanými provozovateli bývalých ošetrovatelských domů. Což mimochodem ukazuje na často rozostřenou hranici mezi institucionální a komunitní péčí a varuje před mechanickou interpretací statistických dat.

Zpráva konstatuje, že navzdory diverzitě existují společné trendy. A to je druhá část poselství, o kterém jsem psal na začátku. Členské státy hledají a nacházejí nové systémové přístupy a účinné nástroje, jak se vyrovnat s měnícími se podmínkami. Trendy bychom mohli rozdělit do dvou okruhů. První se týká organizace a řízení služeb, druhý je zaměřen na jejich politickou a legislativní regulaci. V prvním okruhu se hovoří o výkonném a efektivním managementu, o orientaci na uživatele, na jeho potřeby a práva, o integraci služeb a o jejich decentralizaci. Druhý představuje nové strategie sociální politiky, jako je ústup od přímého direktivního řízení k regulaci založené na trhu, posun od vertikálního, hierarchického modelu k horizontální partnerské síti a hovoří se také o partnerství mezi veřejným a privátním sektorem.

Evropské trendy, které jsem právě ve velmi zjednodušené zkratce vyjmenoval, zní české odborné veřejnosti důvěrně jako termíny používané v našich diskuzích o transformaci sociálních služeb. Zpráva Evropské komise je v tomto ohledu pro kritického čtenáře, který se nespokojí s právě platnou oficiální doktrínou a je ochoten vnímat škálu přístupů a různost řešení, zajímavá a přínosná. Protože odbornou diskuzi o naší reformě sociálních služeb nepovažuji za uzavřenou a zastávám názor, že její objektivitě nic neposlouží lépe než mezinárodní srovnání, rád bych v příštím čísle tohoto časopisu systematictěji a podrobněji představil hlavní evropské trendy v sociálních službách.

PhDr. Pavel Čáslava

senátor Senátu PČR

a předseda etické komise APSS ČR

**Ekonomické dopady
demografických změn
jsou zjevné, počínaje
ohrožením
veřejných rozpočtů
a důchodových systémů
a konče eskalací
nákladů na
zdravotní péči a sociální
služby.**

Zaškolování nových pracovníků

Jak získat zaměstnance pro naše cíle hned

Zaškolování nových pracovníků. Zdánlivě jednoduchý pojem, který když není správně pochopen a není v organizaci procesem, má své důsledky. Ty se projevují demotivací pracovníka, slabým zájmem o práci a mohou vyústit jeho odchodem z organizace s pocitem trpkosti.

Nejednou jsem se během své práce setkala s lidmi, kteří odcházeli s pocitem zklamání a vzpomínkou na to, že již jejich první měsíce v novém zaměstnání byly ve znamení chaosu a nedostatečné podpory. Nejčastěji tito lidé uváděli, že jim chyběly základní informace k úkolům vztahujícím se k jejich pracovní pozici a dostatečně neznali prostředí organizace.

Zaškolování pracovníků je definováno v zákoně o sociálních službách, konkrétně ve standardech, a to ve standardu „Personální a organizační zajištění služby“. Ten ukládá poskytovatelům sociálních služeb povinnost mít písemně zpracována vnitřní pravidla pro přijímání a zaškolování nových pracovníků. Proto byla také vytvořena na půdě RAROSP pracovní skupina, která se zaškolováním pracovníků zajímala a vydala doporučení, jak tento proces v organizaci nastavit.

Postup zaškolování nových pracovníků je popsán v mnoha podnicích a také již v některých subjektech poskytujících sociální a zdravotní služby. Podstatné je, aby nebyl vytvořen jen dobrý systém, systém dobře popsáný, ale aby korespondoval s realitou. Důležité je, aby byl vytvořen takový systém, který bude přínosem jak pro organizaci, tak pro nového pracovníka.

Často jsem při seminářích s pracovníky sociálních služeb dotazována, jak by takové zaškolení mělo probíhat. Jistě lze dát obecné doporučení, nicméně každá organizace by tento systém měla zpracovat dle svých podmínek a požadavků. Nedoporučuji přebírat hotové modely bez kritického zhodnocení v poměrech vlastní organizace. Nejobecnější rada, jak vytvořit systém zaškolování nových pracovníků, je, aby si ti, kdo jej vytvářejí, představili, že jsou to oni, kdo přicházejí nově do organizace. Tedy co by potřebovali vědět a jaké chování od kolegů zažít.

Jaké informace by tedy měl nový zaměstnanec mít a jakým způsobem by se k nim měl dostat? Nový zaměstnanec by měl disponovat informacemi o organizaci. Tedy jasně vědět, jaké je její poslání, hodnoty, vize, cíle, oslavované úspěchy. Tyto informace mu umožní vytvořit si o organizaci určitý obraz a přizpůsobit své jednání. Napoví mu o jeho budoucnosti v ní. Mnozí mohou zjistit, že organizace, ve které práci získali, nebude tou, ve které chtějí být. Tyto informace je třeba novým zaměstnancům sdělit, protože i když je neřekneme, brzy budou umět odpovědět na tyto otázky pozorováním jednání a chování lidí kolem nich. Na druhou stranu deklarované musí sedět se skutečným jednáním v organizaci. Ideální je, když tyto informace získal nový pracovník již před přijetím. Přesto je třeba znovu je připomenout při nástupu do pracovního poměru. Tyto informace mohou být podány personalistou, nadřízeným pracovníkem nového zaměstnance nebo jinou pověřenou osobou. Způsoby předání uvedených informací mohou být různé a kreativita je na místě. Proběhnout mohou např. ústně skupinovým školením, v písemné podobě ve formě manuálu pro nového zaměstnance. Důležité je, aby pracovník dostal příležitost doptat se na to, čemu nerozumí nebo ho zajímá.

Ani personální obsazení ve vedení organizace by novým zaměstnancům nemělo zůstat skryto. Současně by měli vědět, jaký je k vedení přístup pro případ dotazů nebo stížností. Také by měli mít informace o kontaktech na personální a mzdové oddělení, případně na osobu, která tuto agendu zajišťuje. Často potřebují informace právě z této oblasti.

Bezpodmínečně musí být nový zaměstnanec seznámen, a to podrobně, se svou pracovní náplní, s kým bude spolupracovat a jak. Musí mu být známy odpovědnosti, které vyplývají z jeho pracovní pozice, a také pravomoci, které může uplatnit.

Jakým způsobem se předávají informace, je podstatná věc v každé organizaci. A proto je třeba na tuto oblast pamatovat. Např. prostřednictvím porad, interního webu, oběžníku, vnitroorganizačního časopisu apod. Informace potřebuje každý, ale jde především o ty, které jsou podstatné pro pracovní život konkrétního zaměstnance. Všichni nemusejí vědět všechno. Zákoník práce hovoří o tom, jaké informace musí zaměstnanec prokazatelným způsobem dostat. Dále musí vědět vše, co potřebuje pro kvalitní výkon své práce. A pro každé pracovní místo to mohou být informace jiné.

Nového zaměstnance bude také zajímat, jak je to s možnostmi vzdělávání a zda jsou poskytovány nějaké benefity. Dále se ptá, jakým způsobem bude odměňován a jak je možné mzdu navýšit, zda existuje možnost kariérního růstu, zda probíhá v organizaci hodnocení pracovníků a jak je vázáno na odměňování.

Je vhodné, aby zaměstnanec nezůstal v prvních momentech na novém pracovním místě případně v prvním zaměstnání sám, bez informací či kusých informací a podpory. Pokud je to jen trochu možné, měl by mu být přidělen „kouč“, který by ho provázel zaškolovacím procesem. Název pro roli člověka, který se bude věnovat novému pracovníkovi, samozřejmě není podstatný.

Kdo by měl být v roli kouče? Nemusí jím být nutně jeho přímý nadřízený. Osoba kouče by měla disponovat dostatečným penzem znalostí a zkušeností s prací v organizaci a měla by být podrobně seznámena s obsahem pracovního místa, měla by být empatická, se schopností chválit, motivovat, ale i použít konstruktivní kritiku. Tato osoba by měla být loajální k organizaci, ve které pracuje, a znát a participovat na jejích cílech.

Kouč by měl být zejména motivován k tomu provázet nového zaměstnance. Pokud někoho organizace přes jeho nezájem koučem určí, nelze se divit tomu, že zaškolení zaměstnance nebude odpovídat původnímu záměru.

na začátku

Bylo by sobecké učinit odpovědnou za kvalitu zaškolení pouze jednu osobu. Je nutné, aby tento systém zaškolení chápali a podporovali také ostatní pracovníci včetně nadřízeného nového zaměstnance. Tento systém by měl být součástí kultury organizace.

Pokud máme osobu školitele, ať už ji budeme říkat jakkoliv, účelné je, když se domluví s novým zaměstnancem na písemném plánu zaškolení. Ten by měl obsahovat konkrétní úkoly s termíny, nácvik potřebných dovedností, získání znalostí včetně prostoru pro zhodnocení jednotlivých úkolů.

Jak dlouho by zaškolení mělo trvat? Tak dlouho, dokud je třeba, tj. do doby, kdy můžeme říci, že nový zaměstnanec na svém pracovním místě je schopen podávat kvalitní pracovní výkon nebo konstatovat, že tento pracovník v dané pozici není schopen působit. V tomto případě je vhodné, abychom k tomuto závěru dospěli během tříměsíční zkušební doby.

Stejně tak, jako měl zaškolovací proces začátek, měl být mít i svůj oficiální konec. Ten by měl být zhodnocením zaškolení a dalším doporučením. Pro hodnocení je možné využít 360 stupňové zpětné vazby. Přirozeně hodnotí zaškolení kouč a nadřízený zaškolovaného, ale mohou se vyjádřit i kolegové, uživatelé a další zainteresované osoby. Také zaškolovaný zaměstnanec by měl mít možnost zhodnotit celý proces, předat své postřehy a náměty jednak vztahující se k vykonávané práci samotné a jednak k procesu zaškolení. Jistota odvahy a otevřené prostředí bude vyžadovat hodnocení kouče. Ale pokud i toto hodnocení se stane součástí konce zaškolovacího procesu, povede to ke zvýšení efektivity celého systému.

Závěrem bych doporučila, aby se na vytvoření systému zaškolení nových pracovníků podílelo více lidí a byl dán prostor pro zhodnocení systému novým zaměstnancům, kteří mají čerstvé poznatky o tom, co je podstatné pro úspěšné zapracování. Tvůrce systému případně revizi systému zaškolení necht' provází myšlenka na to, aby byl nový pracovník díky tomuto procesu motivován pro práci v organizaci a chtěl participovat na jejích cílech a rozvoji.

Za RAROSP Mgr. Lenka Waszutová
vedoucí sekce personálního řízení Slezské diakonie

Podstatné je, aby **«**
nebyl vytvořen jen
dobrý **systém**,
systém **dobře**
popsaný, ale aby
korespondoval
s realitou.

Česká společnost paliativní medicíny se představuje

Paliativní medicína prochází v posledních 15 letech v České republice řadou změn. Vznikly první hospice, objevují se první specializované ambulance, jedná se o vhodném způsobu úhrady hospicové péče, vyšla řada knih, na mnoha místech ČR probíhají přednášky pro zdravotníky i laiky, od roku 2004 existuje samostatný atestační obor „paliativní medicína a léčba bolesti“. Myšlenka, že nevyléčitelně nemocní mají specifické potřeby a vyžadují kvalifikovanou a dobře koordinovanou multidisciplinární péči, byla postupně přijata odbornou i laickou veřejností.

Jedním z dalších postupných kroků bylo v lednu 2009 založení České společnosti paliativní medicíny, České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (dále ČSPM). Jde o významnou událost, protože takto odborná lékařská veřejnost přijala témata nevyléčitelně nemocných za nutnou součást odborné zdravotnické erudice.

ČSPM si při svém vzniku vytkla tyto hlavní cíle:

- vzdělávání lékařů a ostatních zdravotnických pracovníků (pregraduální a postgraduální, v oblasti onkologické i neonkologické paliativní péče, v oblasti obecné i specializované paliativní péče)
- podpora diskuse a formulování kvalifikovaných stanovisek k aktuálním bioetickým otázkám péče o nevyléčitelně nemocné a umírající
- jednání s orgány státní správy a se zdravotními pojišťovnami o vhodných formách organizace a úhrady paliativní péče
- podpora výzkumu v oblasti péče o nevyléčitelně nemocné a umírající
- spolupráce s ostatními odbornými společnostmi v rámci ČLS JEP i poskytovateli paliativní péče na všech úrovních

Česká společnost paliativní medicíny ČLS JEP je multidisciplinární, otevřená všem v rovině klinické, etické, laboratorní a organizační. Podrobnější informace o nové odborné společnosti budou pravidelně zveřejňovány na webové stránce www.paliativnimedicina.cz. Zde také naleznete formulář přihlášky k členství. Vyplněnou přihlášku prosím zašlete na níže uvedenou adresu. Rádi bychom vás touto cestou pozvali ke spolupráci a členství v nové odborné společnosti.

Prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., MOU Brno – čestný předseda ČSPM
MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D., Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa Rajhrad u Brna – předseda ČSPM

MUDr. Ondřej Sláma, MOU Brno – vědecký sekretář ČSPM

MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc. – místopředseda ČSPM

Alžběta Marková, MAS – místopředsedkyně ČSPM

Mgr. Jiří Prokop, PhD., Hospic sv. Josefa Rajhrad u Brna – člen výboru ČSPM

Adresa pro zaslání přihlášek nebo dotazů:

Ing. Hana Bělehradová, sekretářka ČSPM,
Jiráskova 47,
664 61 Rajhrad
info@paliativnimedicina.cz
+420 547 232 223

DIA multivitaminový nápoj Vitamaxima

náš svět jsou voňavé nápoje

ag foods
a family company since 1990

Vitamaxima je výjimečný nízkoenergetický multivitaminový nápoj vhodný pro všechny skupiny diabetiků. Navíc obsahuje vysoký podíl zdraví prospěšné syrovátky a jódu.

Hlavní přednosti Vitamaximi:

- komplexní multivitaminový doplněk pitného režimu
- se sníženou energetickou hodnotou až o 90 %
- s obsahem minimálně 70 % syrovátky
- vhodný pro diabetiky – neobsahuje cukr
- obsahuje 10 vitaminů a beta karoten
- obsahuje minerální látky (vápník, fosfor, hořčík, draslík)
- bez konzervačních látek a syntetických barviv

AG FOODS Group a.s.,

Košíkov 72, Velká Bíteš, 595 01 Česká republika, tel. 800 NAPOJE (800 627 653)
fax: +420 566 503 012, pondělí až pátek od 7.00 do 17.30, www.agfoods.eu

Pečovatel/ka roku 2009

Diakonie ČCE - Středisko křesťanské pomoci v Praze ve spolupráci
s Českou asociací pečovatelské služby vyhlašuje
VII. ročník celostátního ocenění „Pečovatel/ka roku“

Koho chceme ocenit?

Pečovatelky a pečovatele (tj. pracovníky v sociálních službách), kteří poskytují podporu a pomoc seniorům a lidem se zdravotním postižením.

Jaká jsou pravidla pro nominaci?

Návrh na ocenění „Pečovatel/ka roku“ mohou zaslat klienti pečovatelských služeb, rodiny a přátelé klientů, spolupracovníci a vedoucí pečovatelek/pečovatelů, lidé z jejich okolí.

- Na ocenění mohou být navrženi mimořádně kvalitně, obětavě a zodpovědně pracující pečovatelé/pečovatelky. Podmínkou nominace je vykonávání přímé péče o klienty po dobu nejméně tří let.
- Písemné návrhy musí obsahovat jméno pečovatele/pečovatelky, jméno a adresu organizace, ve které pracuje, důvod, proč je na ocenění navrhován/a (v čem je spatřován jeho/její přínos pro klienty, o které pečuje).
- Hodnotící komise zkontaktuje nominovaného a zaměstnavatele k doplnění údajů potřebných k hodnocení.

Kam a do kdy zaslat návrhy?

Návrhy zasílejte na adresu
Diakonie ČCE-Středisko křesťanské pomoci
v Praze, Mgr. Libuše Roytová,
Belgická 22, 120 00 Praha 2

nebo na e-mail: skp@diakoniecce.cz.

Uzávěrka pro podání návrhů je 15. září 2009.

Kdy a kde budou vyhlášena ocenění „Pečovatel/ka roku 2009“?

Z vašich návrhů vybere komise složená z odborníků v oblasti sociální práce „Pečovatele /pečovatelku roku“. Vyhlášení výsledků a předání cen se uskuteční na společenském setkání na Novoměstské radnici, Karlovo nám. 23, Praha 2, začátkem prosince 2009.

Kde získáte podrobnější informace?

Podrobnější informace Vám poskytnou
Mgr. Libuše Roytová,
ředitelka Diakonie ČCE-Středisko křesťanské pomoci v Praze na tel. čísle 222 520 589 nebo 777 734 170, e-mail: skp@diakoniecce.cz.

Více na web stránkách <http://skp.diaconiecce.cz>

Poděkování za rychlou pomoc

„V nouzi ti dá radu každý přítel, ale málokterý mouky pytel...“, říkala jedna moudrá paní. Původně jsem chtěla napsat, že „v nouzi poznáš...“ atd., ale ta mouka je opravdu výstižnější.

30. 6. 2009 se na mě obrátil jeden kolega ze zaplavené oblasti s prosbou o pomoc. Víím, co jsou záplavy. Měla jsem bohužel tu čest poznat sílu neovladatelné masy vody v roce 1997, a tak jsem neváhala ani chvíli. Něco prodali v drogerii a o další jsem poprosila přátele. Tito lidé jsou obchodními zástupci různých firem. Oslovila jsem je jako soukromá osoba a oni neodmítli. Už v pátek ráno jsem vezla plné auto věcí, které poslali pro postižené zařízení. Jejich blesková reakce je opravdu hodna velkého poděkování. A tak se dnes rozdělávaly potřebným lidem věci pro likvidaci následků velké vody od paní Alice Nadymáčkové z firmy BONNO s r. o., od pana Martina Adamoviče ze společnosti HARTMANN RICO a.s. a pana Ludvíka Labudy z INTERMETY Ostrava.

Nešlo o reklamní předměty. Šlo o to, že jsou to báječní lidé s obrovským srdcem a pomohli rychle a účinně. Proto jim mnohokrát děkuji za sebe i za ty, kteří potřebují naši pomoc.

PaedDr. Jarmila Odložilová

ředitelka Domova ADAM Dřevohostice
a předsedkyně krajské organizace APSS ČR

INZERCE

Přechod na digitální televizní vysílání a s ním spojené ukončení vysílání analogového je tady. Přichází nová éra modernější technologie, většího množství bezplatně vysílaných televizních programů a atraktivních doprovodných služeb.

Poskytovatelé sociálních služeb by měli vážně uvažovat o **technické a informační podpoře**, kterou stát nabídl při zavedení digitálního vysílání specifickým zdravotním a sociálním institucím a v podobě technické asistence i osobám se zdravotním postižením.

Národní koordinační skupina pro digitální vysílání v ČR (NKS) vyšle i do vašeho zařízení technika, který zdarma pomůže s hledáním optimálního řešení přechodu na digitální TV. **Na odsouhlasené technické úpravy** ve vašem objektu **bude poskytnuta dotace** ze zvláštního rozpočtu pro přechod na digitální vysílání.

Více se o státní podpoře dozvíte na adrese tajemnice@apsscr.cz a o samotném procesu digitalizace pak na webových stránkách www.digitalne.tv, nebo na infolince **800 90 60 30**.

STÁT PŘÍSPĚJE NA DIGITALIZACI stačí říct

800 90 60 30

infolinka DIGITALIZACE

Provoz v pracovní dny od 8.00 do 19.00 hod.

www.digitalne.tv

informace na INTERNETU

Provoz nepřetržitě

přecházíme na
digitální tv

Ministerská konference o so

Z tiskové zprávy MPSV ČR:

V Praze 22. – 23. dubna proběhla konference o sociálních službách pod názvem „Sociální služby – nástroj mobilizace pracovních sil a posilování sociální soudržnosti“, kterou české předsednictví připravilo společně s Evropskou komisí v rámci realizace jedné ze svých hlavních priorit v oblasti práce a sociálních věcí.

Konference nastolila základní východiska pro další celoevropskou diskusi o roli sociálních služeb ve společnosti. Navzdory rozdílnému pojetí sociálních služeb v jednotlivých členských státech ve způsobu jejich zajištění, rozdělení kompetencí či pojetí finanční udržitelnosti se zástupci všech zainteresovaných institucí shodli na jejich poslání a cílech.

Tehdejší ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas vyjádřil podstatu diskusí o sociálních službách ve třech základních otázkách: Proč a v jakých situacích jsou sociální služby v moderní společnosti zapotřebí? Co musí klientovi garantovat a jaká má být jejich regulace? Jakou roli hrají v širším společenském kontextu?

Na význam rozvoje a udržitelnosti sociálních služeb upozornil zejména v návaznosti na oblast zaměstnanosti, vzdělání, bydlení a zdraví. „Zvláště důležitými se sociální služby stávají především jako zdroj pracovních příležitostí,“ uvedl. Počet osob pracujících v sociálních službách se od roku 2006 v České republice neustále zvyšuje. „Zatímco v roce 2006 to bylo 48 tisíc osob, za rok 2008 tento počet vzrostl na 54 tisíc,“ dodal. Rostoucí trend platí v rámci celé Evropské unie, přičemž oblast sociálních služeb je zdrojem pracovních příležitostí hlavně pro ženy a starší zaměstnance. Úlohou sociálních služeb je však zároveň udržet na trhu práce ty, kteří jich sami využívají. Motivovat je k maximálnímu využití vlastních schopností, podporovat v řešení nepříznivé sociální situace a předcházet tak jejich sociálnímu vyloučení.

Petr Nečas rovněž upozornil na zásadní roli komunikace mezi lidmi, příslušnými orgány veřejné správy a organizacemi, které způsoby řešení v oblasti sociálních služeb nabízejí. „Služba musí klientovi garantovat ochranu práv a oprávněných zájmů, rovnocenné postavení vůči poskytovateli služby a rovněž přiměřenost rozsahu služby tak, aby naplňovala přání klienta, a nikoliv potřeby poskytovatele,“ řekl.

Na konferenci vystoupili zástupci členských států EU, Evropské komise, sociálních partnerů na evropské úrovni, evropských i českých neziskových organizací a zástupci uživatelů sociálních služeb.

Účastníci konference se shodli na závěrech, které se staly základním východiskem pro společný evropský rámec, který ČR představila na jednání Rady EPSCO v červnu t. r.

Prioritní cíle České republiky v oblasti sociálních pro společný evropský rámec

Z vystoupení MUDr. Mariána Hoška, náměstka ministra pro sociální služby, veřejnou správu a sociálně-právní ochranu

Vysoce oceňuji, že všichni zástupci zainteresovaných institucí zde vyjádřili shodu ve smyslu, poslání a cílech sociálních služeb. Na druhou stranu je zjevné, že pojetí sociálních služeb v jednotlivých členských státech je rozdílné ve způsobu jejich zajištění, rozdělení kompetencí a v neposlední řadě v pojetí finanční udržitelnosti sociálních služeb. Ovšem společným středobodem veškerého konání zůstává člověk a jeho potřeby.

Snahou České republiky v rámci evropské diskuse o sociálních službách bylo, je a bude prosazovat taková opatření, která jsou založena na solidaritě všech členů společnosti a současně jsou lidem dostupná, srozumitelná a zasazená do podmínek místa, kde žijí, pracují a navazují sociální kontakty, tj. do rámce jejich přirozeného prostředí.

Poskytnutí sociální služby nebo jiné podobné formy pomoci tak, aby bylo správně zacílené a efektivní, vyžaduje:

- poznání, co klienti potřebují a od služby očekávají
- zajištění zdrojů, které jsou nezbytné pro zabezpečení odpovídající rozsahu pomoci
- samotnou pomoc poskytovanou v náležité kvalitě

Dovolte mi, abych nyní stručně popsal prioritní cíle České republiky, které bychom rádi sdíleli

se všemi členskými státy jako společný základní rámec v oblasti sociálních služeb.

» Sociální služby: základní nástroj pro sociální politiky

- Sociální služby hrají důležitou preventivní a sociálně soudržnou úlohu v našich společnostech. Vzhledem ke stárnutí populace, změnám ve složení domácností a zvýšené účasti žen na trhu práce požadavky na tyto služby rostou a jsou náročnější. Potřeba sociálních služeb se dále zvyšuje v důsledku současné finanční a ekonomické krize, protože tyto služby pomáhají zmírňovat dopad krize a budou u osob postižených krizí hrát úlohu odrazového můstku umožňujícího nové začátky.

» Integrace služeb: adekvátní odezva na potřeby občanů

- Aby sociální služby mohly řešit problémy osob s vícečetným znevýhodněním, musí být komplexní, musí přihlížet k individuálním potřebám, musí být pojímány a poskytovány integrovaně. Sociální služby jsou často zakotveny v (místní) kulturní tradici a odtud plyne potřeba jejich větší koordinace s dalšími službami v obecném zájmu, poskytovanými na místní úrovni, jako je doprava, vzdělávání, kultura nebo sportovní aktivity.

Sociálních službách

služeb jako základní východiska

» Úloha veřejné správy: zajištění kvality, přístupu a udržitelnosti sociálních služeb

- Odpovědnost za organizaci a poskytování sociálních služeb spočívá na veřejné správě, a to jak na regionální, tak na místní úrovni. Sociální služby jsou obecně založeny na principu solidarity a do značné míry závisejí na veřejném financování, aby byla zajištěna rovnost přístupu ke službám, nezávisle na bohatství nebo příjmu jedince. K podpoře udržitelných sociálních služeb by měly být vyvinuty zvláštní (místní a regionální) strategie, aby se vyřešilo napětí mezi rovným přístupem, kvalitou a finanční udržitelností; měl by být vytvořen vhodný právní rámec a zajištěny adekvátní finanční zdroje. K zajištění kvality a efektivnosti služeb by měly být stanoveny standardy kvality na příslušné úrovni.

» Integrované sociální služby jako nástroj pro aktivní začleňování

- Adekvátní přístup ke kvalitním sociálním službám vytváří základní podmínku pro to, aby se sociálně vyloučení lidé mohli aktivně začlenit do společnosti a do trhu práce. Služby sociální prevence a podpůrné služby umožní lidem prostřednictvím individuálně pojaté podpory překonat jejich nepříznivou sociální situaci, znovu je začlenit do společnosti a zvýšit jejich zaměstnatelnost.

» Vytváření nových pracovních příležitostí v sektoru sociálních služeb

- Sektor sociálních služeb představuje v současné době v Evropské unii velkou oblast pro zaměstnávání, která významně přispěla k vytváření pracovních míst, zvláště u žen a starších osob, a která spojuje zaměstnance s vyšší i nižší kvalifikací. Stává se stále významnější co se týče nabídky nových pracovních příležitostí a možností zaměstnávání a sociální integrace.

» Investice do sektoru sociálních služeb

- Investování do sociálních služeb za současné krize proto může znamenat důležitý příspěvek k posílení růstového potenciálu a soudržnosti našich ekonomik a společností. Napomůže tomuto sektoru, aby lépe reagoval na rostoucí požadavky na služby, které se i nadále budou zvyšovat vzhledem k novým potřebám vytvářeným ekonomickou krizí. Zlepší kvalitu poskytovaných služeb a tím umožní lépe hrát

jejich preventivní a sociálně soudržnou úlohu. Dále rozvine potenciál vytváření pracovních míst v sektoru za vyšší účasti zvláště žen a starších osob na trhu práce.

» Důležitost neformální péče, preference modelu sdílené péče

- Je zjištěno, že většina dlouhodobé péče je poskytována neformálním způsobem. Měly by proto být vytvořeny podmínky pro kvalitní neformální péči, a to prostřednictvím odpovídajícího výcviku, vedení, podpory péče a finanční podpory poskytovaných neformálním pečovatelům, jimiž jsou převážně členové rodiny.
- Kombinace jak formální, tak neformální péče (tzv. „sdílená péče“) se zdát být neefektivnější, protože pečovatelům dává možnost sladění jejich pracovního a rodinného života a nabízí jim nové pracovní příležitosti.

» Podpora systému celoživotního vzdělávání a vytváření kapacity pro zajištění kvality služeb

- V zájmu zajištění kvality služeb, resp. i kvality neformální péče je třeba vytvořit systém celoživotního vzdělávání a vytváření kapacit pracovníků sociálních služeb. Je třeba najít správnou vyváženost mezi službami vysoké kvality, požadavky na kvalifikaci a úrovní poskytování služeb.

» Ochrana práv, důstojnosti a oprávněných zájmů klientů sociálních služeb

- Při posuzování kvality sociálních služeb je vždy nutné mít na zřeteli speciální požadavky uživatelů sociálních služeb a chránit jejich práva, zájmy a důstojnost.

Jsem pevně přesvědčen, že i přes závažné dopady finanční a ekonomické krize je trvalou hodnotou uznávanou ve všech evropských zemích pomoc člověku, kterému hrozí sociální vyloučení. Na druhou stranu je nezbytné silně zdůraznit, že pomoc sama o sobě nestačí. Je nezbytné dbát na to, aby se pomoc nestala pro člověka pastí. Proto každá pomoc musí v sobě obsahovat aktivizaci jedince, skupiny či komunity, aby maximálně využili svých vlastních schopností a kompetencí. Je nezbytné posilovat uvědomění si vlastní odpovědnosti za své konání. Jedině tak mohou být sociální služby efektivním a proaktivním nástrojem jednotlivců i společnosti v oblasti předcházení sociálnímu vyloučení či znovuzачlenění do společnosti.

» Každá pomoc **musí**
v sobě obsahovat
aktivizaci jedince,
skupiny či komunity, aby
maximálně využili svých
vlastních schopností
a kompetencí. Je
nezbytné **posilovat**
uvědomění
si vlastní
odpovědnosti
za své konání.

JUDr. Pavel Čámský

odpovídá na dotazy poskytovatelů

Stali jsme se plátcí DPH. Sociální služby jsou osvobozeny od DPH bez nároku na odpočet. Provozujeme pečovatelskou službu, v rámci které dovážíme klientům obědy, které vaříme ve vlastní kuchyni. Sociální službou je dovoz nebo donáška jídla, pomoc při přípravě jídla a pití, příprava a podání jídla a pití. Lze do služeb osvobozených od DPH zahrnout i zajištění stravy, tj. vlastní úplatu ve výši ceny oběda?

Ano, je to možné. Je však třeba, aby se jednalo o stravu, která je poskytována (zajišťována) skutečně jako součást registrované sociální služby. To znamená, že od DPH by nebylo možno „osvobodit“ stravu, která je např. zajišťována pro pracovníky vašeho zařízení.

§ § §

Prosím o výklad, jak je to s přijímáním darů u příspěvkové organizace od 1. 4. 2009 podle zákona 250/2000, par. 27, bod 5 b). Týká se pouze hmotného majetku, nebo i finančních prostředků od případných dárců? Je-li vyžadován předchozí souhlas zřizovatele s přijetím darovaného majetku, značně se tím komplikuje celý proces přijímání darů (nejen finančních, ale i hmotných) a obávám se, že čekání na souhlas zřizovatele řadu dárců odradí.

Obecně toto ustanovení zákona platí. Zákon samozřejmě se sponzorskými dary počítá. V § 28 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. se ostatně uvádí, že rozpočtová organizace hospodáří (mj.) též „s peněžitými dary od fyzických a právnických osob“. Zřizovatel (zpravidla po dohodě se samotnou příspěvkovou organizací) může situaci zjednodušit jakýmsi „generálním souhlasem“ s přijímáním sponzorských darů příspěvkové organizaci, pokud jsou určeny např. na zlepšení úrovně poskytovaných sociálních služeb, životního prostředí v sociálním zařízení, ekonomiky jeho provozu, na zajištění kulturních potřeb uživatelů apod., který vtělí již do zřizovací listiny. To lze provést i dodatkem k této zřizovací listině. Podmínkou přijetí sponzorského daru je ovšem uzavření darovací smlouvy a náležité vedení v účetnictví organizace. Sponzorský dar nesmí směřovat k získání neoprávněné výhody a musí být dobrovolný. Darování obecně upravuje Občanský zákoník v § 628 – 630. Zřizovatel má ovšem vždy možnost v rámci své kontrolní pravomoci nad hospodařením jím řízené

organizace posoudit, zda byly přijaté sponzorské dary použity v souladu s podmínkami, které stanovil v obecnější rovině ve zřizovací listině (jejím dodatku).

§ § §

Je možné zaměstnat jako PSP občana Polska, rodinného příslušníka občana ČR, a uznat vzdělání, které získal v Polsku na Řešovské univerzitě, směr pedagogika, ukončené diplomem s titulem magistr?

Je to možné. Polsko je členem EU a vzdělání získané ve vzdělávacích institucích Polska je platné ve všech členských státech EU. Je samozřejmě již na interním posouzení zaměstnavatele, zda zaměstnání takové osoby a jejímu plnohodnotnému využití nebrání např. některé komunikační problémy apod.

§ § §

Vztahuje se na zařízení jako je DPS nebo PS povinnost registrovat se na Úřadu pro ochranu osobních údajů? (vyplývá ze standardu č. 6 ?)

Zpravidla jsou organizace poskytující sociální služby správci (příp. zpracovateli) osobních (a citlivých) údajů podle zvláštních právních předpisů, které jim tuto povinnost samy ukládají (§ 18 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 101/2000 Sb.) a pokud tyto údaje zpracovávají podle nich, není nutná jejich zvláštní registrace na Úřadu pro ochranu osobních údajů. Bylo by to však nutné v případě, kdy by se na ně vztahovala oznamovací povinnost ve smyslu § 16 zákona č. 101/2000 Sb. (o ochraně osobních údajů) – tedy tehdy, pokud by správce hodlal změnit registrované zpracovávání osobních údajů, např. je rozšířit nad rámec, který mu jinak příslušné zákony ukládají.

Lze doporučit v případě nejistoty konzultaci s Úřadem pro zpracování osobních údajů – např. tehdy, hodlá-li poskytovatel opatřit své zařízení zabezpečovacím monitorovacím systémem (průmyslovou kamerou).

§ § §

Je třeba pořizovat souhlas k filmovému, snímkovému a hlasovému záznamu z každé akce zvlášť, nebo stačí tento souhlas získat od uživatele při jeho nástupu do stacioná-

Své dotazy do právní poradny časopisu můžete zasílat na e-mailovou adresu JUDr. Čámského:

misacam@seznam.cz
nebo přímo do naší redakce:
sefredaktor@apsscr.cz

sociálních služeb

ře a tento souhlas se pak vztahuje např. na pořizování a zveřejňování fotografií na webových stránkách? Jsme denní stacionář, jedná se o uzavřenou skupinu lidí.

Vždy bude záležet na tom, jak bude předběžný „generální“ souhlas uživatele formulován. V zájmu větší právní jistoty uživatele i poskytovatele lze ovšem doporučit získání souhlasu se zveřejněním v jednotlivých konkrétních případech. Využití všeobecného předběžného souhlasu se zveřejněním filmových, fotografických a hlasových záznamů nelze vyloučit, je však třeba, aby konkrétní případy jednotlivých zveřejněných záznamů nevybočovaly z onoho „generálního“ předběžného souhlasu. Je možné si představit situaci, kdy jsou formulace souhlasu rozdílně interpretovány.

§ § §

Máme službu stacionáře, který má podle zákona poskytovat více věcí, jako jsou strava, výuka, aktivizace apod. Co se stane, když chce klient jenom jednu nebo část z nich?

Nestane se nic, pokud se tak s klientem dohodnete a je-li to součástí základních činností, které jste povinni vždy poskytnout. Pokud by si však klient přál poskytnout i třeba všechny z vyjmenovaných základních činností (podle zákona a vyhlášky), byli byste ovšem povinni je poskytnout také (a příslušným způsobem upravit smlouvu).

§ § §

Náš klient, který je svéprávný, orientovaný a schopný sám se rozhodovat, vyžaduje na noc u lůžka zvednout postranici, která je součástí lůžka. Klient na požadavku trvá. Vyhodnocením rizik je situace, kdy zábrana nebude použita, hodnocena jako průměrné riziko. Jedná se zvednutím postranice v tomto případě o použití opatření omezující pohyb?

U opatření omezujících pohyb osob je třeba rozlišovat, zda jsou použita (nasazena) jako reakce na bezprostředně hrozící nebezpečí ohrožení života nebo zdraví pro samotného uživatele nebo osoby v jeho okolí, kdy se na takové případy vztahuje ustanovení § 89 zákona č. 108/2006 Sb., nebo o případy, kdy jsou některé prostředky, jejichž použití lze v určitých

souvislostech vnímat i jako omezující pohyb, používány v zájmu ochrany zdraví uživatele – zpravidla na doporučení jeho lékaře, na které se již ustanovení § 89 zákona o soc. službách nevztahuje.

Jde-li tu o výslovné přání uživatele, který není ani zbaven ani omezen ve způsobilosti k právním úkonům, je orientovaný a schopný sám se rozhodovat, nelze tu hovořit o restriktivním opatření podléhajícímu režimu § 89. Doporučuji však požádat klienta o to, aby takové své přání písemně předložil poskytovateli, který je založí do jeho osobní dokumentace.

§ § §

A) Zařízení má venkovní prostory sledované kamerovým systémem, původně jako zajištění bezpečnosti v noci – několikrát bylo vykradeno. Je možné tento kamerový systém využívat ke sledování pohybu klientů v denních hodinách? A jak je třeba toto použití ošetřit? Klienti jsou s těžkou demencí, ale nejsou zbavení svéprávnosti a ztrácejí se.

B) Je možné tento kamerový systém využívat ke kontrole zaměstnanců ohledně dodržování pracovní doby (namátkově nebo při podezření, že ji nedodržují), budou-li o tom zaměstnanci vědět?

A) Pokud jde o kamerový systém: V zásadě je to možné, pokud jsou kamery umístěné na chodbách a v okolí budovy – tzn. na „veřejně přístupných místech“. Neměly by být na pokojích. I tak doporučuji uvést skutečnost, že v objektu kamerový systém funguje, např. v Domovním řádu s tím, že je využíván pouze k zabezpečení zařízení a že je zaručeno, aby nebyl zneužit nepovolanými osobami. (Měla by na to pak pamatovat i příslušná vnitřní pravidla o ochraně osobních údajů).

B) Je to možné za předpokladu, že jsou s tím pracovníci organizace seznámeni a podpisem např. nějakých interních směrnic (třeba o právech a povinnostech zaměstnanců) s tím de-facto vyslovili souhlas.

§ § §

Je možné při opakovaném přijetí uživatele, který má dluh z předchozího pobytu, dát do smlouvy o poskytování služby klauzuli

li – zvláštní ujednání o úhradě dluhu do určitého termínu, a pokud tuto podmínku nedodrží, ukončit službu?

Pokud s klientem sjednáme splátkový kalendář (on je ochoten dluh uhradit), pak bychom mu poskytnutí služby neměli odmítnout (máme-li dostatečné kapacity atd.). V případě jeho neochoty po nás nikdo nemůže spravedlivě požadovat, abychom s takovým zájemcem o službu uzavírali smlouvu. Je tu zřejmý předpoklad, že by za službu opět neplatil – tzn. hrubě by porušoval smlouvu – a my bychom pak byli opět nuceni smlouvu vypovědět.

Návrh novely zákona už s tímto počítá: § 91 odst. 3 se rozšiřuje o další písm. d), kde může poskytovatel odmítnout uzavřít smlouvu s klientem, s nímž byla předchozí smlouva ukončena (vypovězena) právě z důvodu jejího hrubého porušování ze strany klienta.

§ § §

Kdo může povolit pobyty dětí z dětských domovů ve smluvních zařízeních, v nichž jsou tyto děti bez svých vychovatelů z dětských domovů (ty nahrazují po dobu pobytu naši pracovníci)?

Domníváme se, že povolit přítomnost dětí ve vašich smluvních zařízeních by měli ředitelé dětských domovů (§ 23 odst. 1, písm. a) zákona č. 109/2002 Sb.). Tomuto povolení by však měl předcházet písemný souhlas OÚ obce s rozšířenou působností k pobytu dítěte (dětí) mimo ústav (dle § 29 odst. 6 písm. d) zákona č. 359/1999 Sb.) a o úmyslu povolit dítěti pobyt ve vašem zařízení by měl být předem informován i jeho zákonný zástupce. Jeho případný nesouhlas, pokud by byl opřen o vážné a objektivní důvody, by pak patrně byl závažnou překážkou pro realizaci takového pobytu. Dítě ovšem má právo účastnit se aktivit pořádaných domovem (§ 20 odst. 1 písm. h) zákona č. 109/2002 Sb.), proto by mu měl být pobyt umožněn (povolen), nebrání-li tomu nějaké vážné důvody. S dětskými domovy by však měl být jasně, srozumitelně a prokazatelně vyřešen problém odpovědnosti vašich pracovníků za ubytované děti, když jsou tyto pobyty realizovány bez účasti pracovníků dětského domova.

Směrodatné je tedy povolení ředitele příslušného domova. Odpovědnost za tento souhlas, včetně všech dalších náležitostí, je nepochybně právě na něm.

Názory, ohlasy, komentáře...

K výkladu právních předpisů v odborných člancích časopisu Sociální služby

Nový výtisk časopisu vždy očekávám s velkým zájmem. Jeho obsah je podle mého názoru na velmi dobré úrovni a přináší řadu zajímavých poznatků a zkušeností. V poslední době však nabývám dojmu, že autoři některých „odborných článků“ poněkud pomíjejí skutečnost, že pracují s právními předpisy a jimi zpracovaný výklad považují ze svého pohledu přinejmenším za poněkud zvláštní. Dva konkrétní příklady:

1. PhDr. Dagmar Krutilová ve svém článku uvádí, že standard č. 14 se týká nouzových, havarijních a mimořádných situací. Přitom tento standard o mimořádných situacích vůbec nehovoří a skutečnost, že každá nouzová a havarijní situace je, nebo by měla být, situací mimořádnou, je snad zřejmá. Ani inspektor kvality by neměl být oprávněn vykládat si právní předpis, jak právě uzná za vhodné. I toto může být podle mého názoru jedna z příčin, proč se vzedmula taková vlna odporu proti způsobu provádění inspekcí, nikoliv proti systému jako takovému.
2. Bc. Jan Sembdner se ve svém článku „Transformace...“ dopouští podle mého názoru rovněž jistých nepřesností, které by však mohly uvést čtenáře v omyl a zavést ho na zcestí. Ve svém článku např. uvádí, že „podstatné je rozhodnutí zakladatele, zda bude akciová společnost založena v souladu s např. § 56 obchodního zákoníku, či se

zvolí standardní forma akciovky založené za účelem tvorby zisku“. Toto tvrzení navozuje dojem, že akciová společnost může být založena i za jiným účelem, než za účelem podnikání, tedy činností, jejímž cílem je dosažení zisku. Dovolím si jenom malou připomínku. Každá obchodní společnost se podle zákona zakládá za účelem podnikání a ani jím uváděný § 56 obchodního zákoníku jinou možnost nezakládá (mimořádně jde o § obsahující obecná ustanovení týkající se obchodních společností, z nichž jednou je i společnost akciová).

Jistě nejsem právní expert, ale domnívám se, že pokud jsou v odborných člancích odborného časopisu tvrzení obsahující výklad právních předpisů (i standardy jsou součástí právního předpisu), bylo by před jejich vydáním vhodné posouzení právníkem.

Cílem tohoto mého krátkého příspěvku není zpochybňovat velmi dobrou kvalitu časopisu, ale naopak přispět k odstranění, dle mého názoru, nedostatků či nepřesností při výkladu právních předpisů, které se mohou občas v člancích vyskytnout.

Přeji Vám mnoho úspěchu ve vaší další záslužné práci.

Mgr. Josef Forejt

ředitel Domova Na Výsluní, Hořovice
(redakčně kráceno)

Odpověď PhDr. Krutilové:

Vážený pane magistře, reaguji na váš dopis, kde se mimo jiných věcí také zmiňujete o článku k nouzovým a havarijním situacím. Moje opakovaná zkušenost lektora i inspektora mne dovedla k tomu, že poskytovatelé si často tento standard vykládají jako nutnost zpracovat jen postupy, když neteče voda, nejde elektrina, výtah, hoří atd. Pod mimořádnou situací jsem ve svém článku uváděla příklad, co se tím dále myslí. Respektuji právní postupy a nemyslím si, že rozšířením spektra vyjmenovaných situací dochází k jejich porušování. Přišlo by mi poněkud smutné, pokud by tento standard při inspekci měl být hodnocen nižším počtem bodů jen za to, že v názvu písemného postupu by bylo uvedeno, že jde i o situace mimořádné. Dostali bychom se tak k tomu, že by inspekce byly opravdu vnímány jako byrokraticky pojímané kontroly. A takovou zkušenost já z inspekcí nemám.

A dovoluji si polemizovat i s vaším názorem, že každá nouzová a havarijní situace je situací mimořádnou. Pokud bude v budově poskytované sociální služby každý týden problém s výpadkem elektřiny, vody či zasekávajícím se výtahem, rozhodně nejde o situaci mimořádnou, ale běžnou, na kterou má zařízení zpracovány příslušné postupy.

Přeji Vám hezké dny

PhDr. Dagmar Krutilová

Odpověď Bc. Sembdnera:

Obchodní společnost je dle § 56 odst. 1 obchodního zákoníku „právní osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li právo Evropských společenství či zákon jinak. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská společnost jsou upraveny též právem Evropských společenství a zvláštními právními předpisy.“ Podnikáním se ve smyslu § 2 odst. 1 obchodního zákoníku rozumí „soustav-

ná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“.

Společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje. V souladu s § 56 odst. 2 obchodního zákoníku, „nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické“.

Obchodní zákoník tedy výslovně umožňuje založení společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti za jiným účelem, než je

podnikání, což koresponduje s tím, že zákonem č. 250/2000 Sb. je územním samosprávným celkem umožněno ze všech druhů obchodních společností, zakládat výlučně právě tyto dvě. Oním jiným účelem založení obchodní společnosti územně samosprávným celkem je, v kontextu § 23 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., plnění úkolů územního samosprávného celku, zejména hospodárné využívání jeho majetku a zabezpečení veřejně prospěšných činností či služeb, vč. služeb sociálních. Tzv. „jiný účel“ se vymezí ve společenské smlouvě, resp. ve stanovách akciové společnosti.

Bc. Jan Sembdner

Názor právníka:

- 1) **Pokud jde o interpretaci právních předpisů píše Dr. Krutilovou,** domnívám se, že píše doktorka neměla nikterak v úmyslu samotný právní předpis (v tomto případě znění SQ 14) přesně citovat, ale pouze popsat, co by mělo být předmětem úpravy vnitřních pravidel poskytovatele podle tohoto standardu. Jakkoli SQ 14 skutečně uvádí „pouze“ nouzové a havarijní situace, jejich interpretace i na situace „mimořádné“ není třeba z hlediska praxe poskytovatelů považovat za nějakou chybu. Třeba i právě proto, že, jak už i pan magistr sám uvádí, nouzové i havarijní situace by zřejmě měly být vnímány i jako mimořádné, jakkoli může např. havarijní situace trvat (bohužel) i velmi dlouhou dobu. Nevnímám bych proto napadené konstatování jako chybu, ale spíše jako pokus lépe přiblížit pojednávanou problematiku čtenáři.
- 2) **Ani v případě článku pana Bc. Sembdnera („Transformace....“)** se nedomnívám, že zde jeho autor vážně pochybil. Nemohu s panem Mgr. Forejtem souhlasit v tom, že „každá obchodní společnost se podle zákona zakládá za účelem podnikání“. Právě panem Bc. Sembdnerem uváděný § 56 Obch. zákoníku hovoří ve svém odst. 1, že „Obchodní společnost (...) je právní osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li právo Evropských společenství či zákon jinak.“ A dále, v poslední větě tohoto odstavce se výslovně uvádí, že „Společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje.“ Nelze tedy v tomto případě přijmout kategorické tvrzení pana Mgr. Forejta, podle

něhož může výklad autora uvést „čtenáře na scestí“. Je totiž možné založit akciovou společnost i např. za účelem poskytování sociálních služeb, kdy podnikání a dosažení případného zisku není hlavním účelem takové společnosti. Domnívám se, že právě toto měl pan Bc. Sembdner ve svém článku na mysli.

Pan Mgr. Forejt má ovšem pravdu, když uvádí, že § 56 Obch. zák. je ustanovením, jímž jsou obchodní společnosti obecně upravovány, přičemž detailní úprava samotné akciové společnosti je obsažena až v § 154 a násl. Obch. zák. Domnívám se však, že autor článku výslovně zmiňuje ustanovení akciové společnosti s odvoláním na § 56 právě proto, že toto ustanovení přímo uvádí i jiný účel založení obchodní společnosti než právě podnikání. Tato možnost je uvedena právě jen v § 56, kdežto v ustanoveních, upravujících režim akciové společnosti (§ 154 a násl.) se již znovu nepřipomíná. Zakladatelé, kteří ustavují akciovou společnost právě za jiným hlavním účelem, než je podnikání, tak mají možnost tuto skutečnost zdůraznit právě odvoláním se na ustanovení § 56 Obch. zák., jakkoli se samozřejmě režim samotné společnosti řídí podrobnou právní úpravou, obsaženou v již zmíněných dalších ustanoveních.

Souhlasím ovšem s panem Mgr. Forejtem, že o řadě tvrzení by bylo možné diskutovat. Nepochybně tomu tak je – a myslím, že je to tak i v pořádku. Článek pana Bc. Sembdnera chápu jako pohled konkrétního odborníka na určitý problém a dovedu si dobře představit, že jiný odborník může mít na věc pohled i poněkud jiný. To ovšem

ještě nemusí znamenat, že by se v článku objevovaly nesmysly, případně výslovně zavádějící chyby. Jsem toho názoru, že je naopak velmi přínosné, pokud se o určitých naznačených řešeních a problémech rozproudí debata, která může přinést mnoho nového a přínosného pro samotnou praxi. Koneckonců i právě reakce pana Mgr. Forejta je toho důkazem a nelze, než ji v tomto kontextu přivítat.

- 3) **Pokud jde o posuzování úrovně odborných článků v časopise dalšími odborníky** ještě před jejich uveřejněním, nemyslím si, že by to bylo zcela na místě. Jedná-li se u autora článku o odborníka, pak by si taková osoba měla za svými tvrzeními stát a měla by být schopna je řádně odůvodnit a doložit. Je samozřejmě věcí administrace časopisu, komu dá na jeho stránkách prostor k vyjádření a věřím, že v tomto smyslu postupuje redakce Sociálních služeb velmi odpovědně. Pokud pak jde o samotné odborné, ale i další články, pak je myslím velmi přínosné, stanou-li se podnětem diskuse, která může na stránkách časopisu (a třeba i na webu APSS ČR) probíhat a přinést tak všem, kteří působí v oblasti sociálních služeb, mnoho užítku. Taková diskuse, vedená odborníky z teorie i praxe, určitě může přispět k obohacení našich znalostí a pomoci i při dalším zdokonalování systému sociálních služeb v naší zemi. Mějme na paměti, že články (a zejména ty odborné) jsou (a měly by být) právě prostředkem komunikace mezi lidmi, diskuse, která má potenciál zvyšovat kvalitu znalostí i samotné praxe v daném oboru.

JUDr. Pavel Čámský, (redakčně kráceno)

K časopisu

V letošním roce jsme se stali členy Asociace poskytovatelů, odebíráme Váš časopis a jsme s ním spokojeni. Obsahuje zajímavé odborné články a rádi čteme také „Strípky z domova“. Časopis je v mnohém velmi inspirativní pro naši práci se seniory.

Přejeme Vám hodně úspěchů a spokojené čtenáře!

Za DPS Žebrák Marie Hošková, DiS.
ředitelka organizace

Příspěvky uveřejněné v této rubrice se nemusejí shodovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu a krácení příspěvků bez vědomí autorů i na případné odmítnutí urážlivých či jinak nevhodných příspěvků.

Střípky z domova

Počítač od vicemiss ČR

Tábor – Ve středu 3. 6. 2009 ožila zahrada Centra Kaňka jako jedno velké mraveniště. Děti s postižením i děti zdravé spolu slavily Den dětí. Tety a strejdové z Kaňky o. s. pro ně připravili bohatý program – výtvarné tvoření, malování na obličeje, soutěžení, hraní, sportování, dovádění a mnoho dalšího. Celé odpoledne dětem pomáhala i Tereza Budková, l. vicemiss soutěže Česká Miss 2009, která se oslavy nezúčastnila náhodou. Slečna Tereza připravila

dětem z denního stacionáře na závěr velké překvapení. V Miss Internet vyhrála notebook a za 2. místo v soutěži Česká Miss 2009 počítač od společnosti Hewlett-Packard s. r. o. Ten se rozhodla věnovat potřebným. Proč právě do Centra Kaňka? Na vysvětlenou vicemiss říká: „Kaňka je z mého rodného města, její zaměření je mi blízké a problémy dětí s postižením mi nejsou lhostejné. Navíc může počítač dětem s postižením usnadnit práci, komunikaci, učení, tak se jim bude určitě hodit.“

„Hodit se bude určitě,“ říká Irena Heřmánková, ředitelka Centra Kaňka. „Od září 2009 otevíráme Základní školu Kaňka o. p. s. a žáci budou počítač potřebovat na 100%! Máme k němu z jiných zdrojů velkotlačítkovou klávesnici a speciální myš. Dodáme didaktické programy a uzpůsobíme jej pro práci dětí s těžkým tělesným postižením,“ dodala Heřmánková. Počítač však děti vyzkouší už v červnu, vždyť je to dárek pro ně!

Iva Míková

Čarování v Olomouci

Olomouc – 29. května se v Olomouci opět „čarovalo“. Nepřišel ale ani kouzelník ani čaroděj! Sešli se chlapci a děvčata, malí i velcí z různých koutků Olomouckého regionu, aby předvedli všem náhodným i pozvaným návštěvníkům, jak mají šikovné ruce. Ruce, které z různých materiálů vyčarují krásné předměty k užítku i pro potěšení. A tak se poslední květnový pátek stal v zahradě jedné olomoucké firmy malou tržnicí, kde se nejen prodávalo (ceny byly spíše symbolické), ale i tančilo, zpívalo, ale hlavně, kde byla pohoda. I přes nepřízeň počasí byla nálada výborná. Prodávající navázali nová přátelství a podívali se, jak pracuje konkurence. Kupující mohli obdivovat zručnost a nápady uživatelů zařízení sociálních služeb.

Možná by se dalo na tomto místě říci, že cesta k integraci, ke vzájemné úctě a lidské toleranci není nijak zvlášť složitá. Vždyť mnohdy stačí jen chuť, nadšení, „kousek zahrady“, ochota přijít na sjednané místo a děj se opravdová „kouzla“. Atmosféra pohltí všechny. Nikoho nezajímá, jestli je někdo takový či jiný. Lidé se sem vrací,

přivádějí své známé, přátele – a to je skvělý pocit. Čaruje lidské srdce a zdravý rozum!

Náš dík za to patří pořadatelům, tj. firmě DITTMANN CONSULTING s. r. o., která již několik let pořádá ve svých prostorách uvedenou akci. Ale také sponzorům, kteří každoročně podpoří dodáním pohoštění dobrou věc. Rovněž všem, kteří přijdou a zakoupením předmětů přispívají k povzbuzení našich tzv. prodejců. Již dnes se těšíme na další ročník „Čarování dlaní“ v Olomouci.

PaedDr. Jarmila Odložilová
ředitelka Domova ADAM Dřevohostice

Ve Dvoře Králové n. L. soutěžili o nejlepší bábovku

Dvůr Králové – K dalším zdařilým akcím, kterých se účastní společně klienti i zaměstnanci domova důchodců v Roháčově ul., jak tomu bylo například i v jarní soutěži o „Zlatý pohár“ ve hře šipek, se úspěšně zařadila i soutěž o nejlepší bábovku. Doma pekli zaměstnanci a v domově klienti. Do soutěže se přihlásilo 14 bábovek různých tvarů a chutí. Všechny krásně voněly a porota měla těžký úkol – vybrat ty nejchutnější. Každá měla své číslo a hostesky v dobovém oblečení z řad personálu představovaly porotě i divákům mistrovské výrobky. Soutěž vyhrála bábovka ořecho-čokoládová a za ní se umístila bábovka s vaječným koňákem. Všichni jsme se příjemně pobavili, mnozí zavzpomínali na příhody při pečení – a nejen bábovek –

a hned také došlo na konzumaci. Ohlas akce vyvolal okamžitě plány na další ročník této soutěže. Možná vznikne vedle každoročních maškarních bálů v domově další tradice. Možná vyzveme ke klání v této disciplíně jiná sociální zařízení... **Soňa Vachková**, sociální pracovníce

Odpoledne s dechovkou

Mysliborice – 6. 6. 2009 uspořádala Diakonie ČČE – středisko v Mysliborčicích pro svoje klienty, dárce a širokou veřejnost I. Benefiční koncert „Odpoledne s dechovkou“, na kterém vystoupily dvě dechové hudby Dambořanka a Dolanka. Záštitu nad akcí převzal senátor Vítězslav Jonáš, který nás na konci i všechny pozdravil. Akce byla spolufinancována Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR. Její výtežek nám zdvojnásobí Nadace Divoké husy a bude použit na zakoupení zvedáku pro imobilní a tělesně postižené klienty. Celý koncert se měl původně uskutečnit v zámeckém parku našeho střediska. Bohužel, počasí nás donutilo program přesunout do místního kulturního domu. Tato skutečnost pravděpodobně odradila od návštěvy koncertu nejen spoustu na-

ších klientů, ale i hostů z ostatních domovů, od kterých jsme měli příslibenou účast. A tak jsme mohli přivítat jen klienty a zaměstnance

z Domu Sv. Antonína z Moravských Budějovic. I přes tuto skutečnost byla nálada, kterou svým vystoupením v sále vytvořily obě dvě dechové hudby, výborná. Pro ty, kteří se akce nemohli zúčastnit přímo v kulturním domě, obě kapely velice ochotně zahrály přímo pod okny. Někteří klienti dokonce přijeli na svých vozíčkách i před budovu. Po skončení akce si návštěvníci mohli prohlédnout i doprovodnou výstavu z Historie a současnosti našeho střediska, dále putovní výstavu Toleranční modlitebny na Vysočině a také si mohli zakoupit výrobky našich klientů. Na konec celé akce bylo připraveno pro všechny malé občerstvení v naší Letní jídelně. Doufáme, že většina příchozích odcházela spokojena.

Ing. Blanka Veselská
Diakonie ČČE – středisko v Mysliborčicích

Střípky z domova

Domov v pozornosti veřejnosti

Červený Hrádek – V pátek dne 22. 5. 2009 bylo v parku patřícímu Domovu na Hrádku, poskytovateli sociálních služeb se sídlem Červený Hrádek 45, opravdu živo. Právě v tomto zařízení probíhal den otevřených dveří. Byly připraveny ukázky práce v terapeutických dílnách, hipoterapie, canisterapie, zooterapie a kulturní vystoupení. Návštěvníci si dále mohli prohlédnout domov pro zdravotně postižené i chráněné bydlení.

Celá akce probíhala pod širým nebem v revitalizovaném parku, který byl při této příležitosti za účasti partnerů projektu slavnostně otevřen. Projekt obnovy přilehlého prostranství domova, který právem nese název Živý park, byl v roce 2008 podpořen částkou 140 tisíc korun v programu Partnerství pro Kolínsko. Program financuje společnost TPCA a administruje Nadace Partnerství.

Akce se zúčastnili obyvatelé okolí, zástupci sponzorů, rodinní příslušníci našich klientů, zástupci institucí a úřadů. Pro všechny byl Domov Na Hrádku otevřen a pro všechny bylo přichystáno občerstvení – Postřižinské a Kácovské pivo, grilování aj. Děkujeme všem sponzorům za podporu a pomoc, děkujeme všem návštěvníkům za zájem.

Bc. Jitka Tesařová

sociální pracovnice Domova Na Hrádku

Domov pro seniory hostil vernisáž obrazů

Tábor – Dne 6. dubna 2009 proběhla v atriu táborského G-centra, Domova pro seniory vernisáž obrazů klientek Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Táboře. Azylový dům je jedním z mnoha středisek G-centra. Své obrazy zde představila paní Eva Uhrová, která si malováním řeší svoji těžkou životní situaci. Dále paní Libuše Tesařová, která skládá obrazy z puzzlí. Pomáhá jí její tříletá dcerka Libuška. Tato výstava může přinutit k zamyšlení nad tím, jak se někdy může život zamotat, a zároveň může inspirovat a dodat sílu postavit se starostem a jít dál. Se svým osudem ale chtějí tyto dvě dámy bojovat a věří, že se zase brzy dočkají lepších časů. Chtěla bych velice poděkovat ředitelce G-centra Tábor PhDr. Jaroslavě Kotalíkové, která nám vyhověla v tom, aby ženy, které momentálně procházejí těžkým obdobím a život se s nimi opravdu nemazlí, dostaly šanci a mohly všem ukázat svá krásná díla.

Oběma ženám ze srdce přeji, aby v tvorbě takovýchto krásných věcí pokračovaly. Tyto dvě dámy jsou příkladem toho, že pokud se někdo octne v AD, není občanem „druhé kategorie“, má své schopnosti a také sny a pokud najde sílu tyto sny realizovat, tak využije svoji druhou šanci.

Martina Smětáková

vedoucí AD

Dny zahraniční kuchyně

Bechyně – Přibližně v polovině loňského roku jsme zavedli v našem domově velice zajímavou akci. Každý měsíc naši klienti ochutnávají tradiční pokrmy různých zahraničních kuchyní. Mnoho klientů, ale také zaměstnanců, přivítalo tento projekt s velkým očekáváním. Nabízí se jim možnost bez zdoluhavého cestování přenést se alespoň pomyslně do různých koutů světa a dopřát si dosud nepoznané chuťové zážitky.

V „Den zahraniční kuchyně“ jsou klientům a personálu podávána po celý den jídla charakteristická pro příslušnou zemi. Největší ohlas zatím měly kuchyně řecká, italská a indická. K výběru té řecké přispěl fakt, že je chápána jako jedna z nejzdravějších a není u nás příliš známá. Ochutnali jsme např. musaku, velmi tradiční zeleninový salát s černými olivami a tzatziky. Naopak italská kuchyně se těší velké oblibě u Čechů svým širokým výběrem těstovin a pizzy. My jsme zvolili něco méně známého a pochutnali jsme si na gnocchi se špenátem, k večeri byl podáván výborný těstovinový salát. Nezapomněli jsme ani na dezert tiramisu, ovšem podle pravé italské receptury! V indické kuchyni jsme vařili zvláště upravená játra s kari kořením a ananasem, na což Čech není zvyklý, ale nakonec jsme byli mile překvapeni lahodnou kombinací všech ingrediencí. Játra byla servírována s tradiční rýží a jako dezert jsme ochutnali jablkový koláč ochucený zvláštní kombinací koření.

K navození správné atmosféry připravujeme s našimi klienty v rámci volnočasových aktivit výzdobu typickou pro určenou zemi, hraje její charakteristická hudba, promítáme filmy, prohlížíme obrázky a klienti se seznamují se zásadními informacemi o dané zemi.

Blanka Tomaňová

a **Petra Lauterkrancová**

nepedagogická činnost DpS Bechyně
(redakčně kráceno)

Dobrovolnický den v S – centru Hodonín

Hodonín – V závěru měsíce května proběhl v S – centru Hodonín, p. o. dobrovolnický den společnosti SODEXO ČR, která navázala na celosvětové aktivity a cíle programu STOP HUNGER se zaměřením na oblast dlouhodobé péče o seniory. Zaměstnanci této společnosti strávili den se seniory našeho zařízení. Dopoledne bylo s těmi, kteří mají lepší motoriku rukou, vyplněno přípravou a malování vlastních masek – škrabošek. Uživatelům upoutaným na lůžko dobrovolnice předčítaly z knihy Povídky od Karla Čapka přímo na jejich pokoji. Vše provázela, pro seniory tak důležitá, vzájemná komunikace. Odpoledne dobrovolnice připravily čerstvý ovocný salát pro všechny uživatele zařízení. Všechny náklady související s touto akcí převzala uvedená společnost. Pro seniory, kteří žijí v tomto zařízení, to byl nevšední zážitek a všem, kteří se na něm podíleli, patří srdečné poděkování.

Ing. Jana Matušinová, ředitelka

Střípky z domova

Jarní oslavy v DPS Žebrák

Žebrák – V březnu 2009 jsme v DPS Žebrák společně oslavili 95. narozeniny paní Růženy Noskové. Poprát jí přišli mezi prvními starosta města Žebráku pan Mgr. Daniel Havlík a paní Alena Spilková za Sbor pro občanské záležitosti. Následovali všichni pracovníci našeho zařízení a mnozí další. Paní Nosková je stále v dobré náladě, ráda žertuje a její kondici jí závidí mnozí z nás. V našem zařízení bydlí již od konce roku 1995. Mezi její záliby patří i v současné době čtení, ruční práce, ráda chodí na procházky a ještě donedávna se starala o malou zahrádku. Účastní se všech kulturních akcí, které se pořádají v našem městě, včetně besed a přednášek v DPS Žebrák. Do dalšího života jí všichni přejeme hodně zdraví, štěstí, pohody a stále dobré nálady!

Koncem dubna 2009 se v našem zařízení uskutečnil druhý ročník čarodějnického sluhu. Opékaly se špekáčky, zpívalo se při kytarě a bylo přichystáno také malé překvapení v podobě tomboly, kdy každý lístek vyhrával a účastníci získávali drobné dárečky. Počasí nám přálo, celá akce se podařila a odměnou pro naše pracovníky byly rozjasněné tváře našich klientů pečovatelské služby.

Marie Hošková, DiS.
ředitelka DPS Žebrák

Lázně přímo doma

Háj u Duchcova – Klienti z ÚSP Háj u Duchcova mohou již od 6. října 2008 využít lázeňský týden přímo doma. Rehabilitační pracovníce paní Plzáková připravila pro klienty velmi pestrý a náročný lázeňský týden, jehož účelem je regenerace, odpočinek, zdravotní cvičení, masáže, ale i vyčlenění ze stereotypního života klientů.

Velmi pozitivně se jeví zlepšení nejen tělesné, ale i psychické stránky klienta, kterému je od pondělka do pátku věnována individuální péče po všech stránkách, není zapojován do běžných činností a plně si užívá pozornosti rehabilitační pracovníce a ergoterapeuta.

Klient rehabilituje ve vířivé masáži s přísadou, dostává zábal, má individuální kondiční cvičení dle svých schopností, provádí dechovou gym-

Návštěva NADACE NOVA s moderátorem Leošem Marešem

Bechyně – Ve čtvrtek 28. května 2009 zavítala do našeho DpS Bechyně NADACE NOVA v čele s Leošem Marešem. Po příjezdu byl pan Mareš přivítán paní ředitelkou Bc. Alenou Sakařovou. Ihned po uvítání vtipně zapůzoval fotografům pod fotomontáží, která byla umístěná nad vstupem do společenské místnosti. Za potlesku našich klientů vstoupil s úsměvem dovnitř, kde pro něj již byly přichystány soutěže. Pan Mareš se nenechal pobízet a okamžitě se do soutěžního klání pustil. Jak vepsal do naší kroniky „ochutnával citron, číchal česnek, koulel koulí na kuželky a osahával pavouka ukrytého v láhvi s pilinami.“ Všechny disciplíny vtipně komentoval, a abychom mu dali šanci, připravili jsme pro něj několik jazykolamů. Pan Mareš nás přesvědčil, že tato disciplína mu není cizí. Mezi přípravami na soutěže si ještě „stříhl“ s jednou klientkou tzv. „páku“. Velmi se podívoval, jakou mají lidé v tomto věku sílu.

Na závěr mu jedna z klientek, shodou okolností jeho jmenovkyně paní Marešová, zazpívala píseň „Vězeňský pláč“. Pan Mareš i celý štáb nadšeně poslouchali. Poté již moderátor roz-

dal soutěžícím diplomy a ostatním přítomným klientům malé dárky a se všemi se srdečně rozloučil.

Klienti dodnes na toto setkání rádi vzpomínají. Panem Marešem byli mile překvapeni, jaký je to, jak řekla jedna z klientek, „sympatický mladík“.

Blanka Tomaňová a Lenka Králová
DpS Bechyně

Leoš Mareš navštívil Klíček

Tábor/Záluží – Dne 28. 5. jsme měli v Klíčku zajímavou návštěvu. Se štábem TV NOVA nás a především naše klienty přijel navštívit známý moderátor Leoš Mareš. Přijel v 11:00 hod. a pobyl v Klíčku do 13:30 hod. Prohlédl si s velkým zájmem všechny prostory Klíčku a velmi aktivně se zapojil do komunikace s klienty. Rozdával podepsané fotografie s věnováním, o které byl opravdu velký zájem. Mimo to proběhla Leošem Marešem spontánně vyhlášená soutěž v házení na koš. Tu vyhrála Karolína Zemanová, za což dostala od Leoše diplom s podpisem. Opravdu to byla velmi příjemná návštěva a všichni si ji užili. Hned odpoledne měla skupina klientů další zajímavou akci, a tou byl výlet na Kozi hrádek, kde měli možnost se svést na čtyřkolkách. Tuto akci vymyslel a zorganizoval náš pracovník v sociálních službách Kamil Sixta.

Mgr. Petr Brázda, ředitel stacionáře Klíček

nastiku, posilování břišních svalů apod. Následuje strečink a zlepšování koordinace pohybu. V dopoledních hodinách se pokračuje míčkováním a masáží za pomoci přístrojů, následuje vířivka na DKK s přísadou – sůl na nohy, aktivní cvičení kotníků a Achillových šlach, MOB nártů

a prstů, střídavá zátěž DKK u žebřin, cviky na plochou nohu a cviky na procvičování obratnosti. Poté přichází cvičení s náradím, žebřiny, overbal, gymbal, rotaped a tyčka, následuje klasická masáž šíje, solux nebo gel a klasická masáž zad. Po obědě je čas pro relaxační odpočinek na vodním vyhříváném lůžku za doprovodu relaxační hudby a s aromalampou. Každý klient dostává přísady individuálně podle potřeby. Po týdnu jsou klienti odpočatí a spokojení. Na klientské poradě zazněla velká pochvala pro personál i pro zařízení, které jim tyto lázně přímo doma umožňuje. A proč ne. Každý si rád pořádně odpočine a je rád středem pozornosti odborníka, který pracuje pouze pro něj.

Mgr. Jitka Kosejková
ÚSP Háj u Duchcova

Střípky z domova

Již XII. DEN VE ŠKOLE „kluků z Pustaje“ v Terezíně

Křešice – Již po dvanácté se uskutečnil DEN VE ŠKOLE, den, kdy uživatelé služeb Domova Na Pustaji z Křešic strávili svůj vyučovací den s kamarády ze 4. a 5. tříd Základní školy v Terezíně. Přijeli v úterý 26. 5. 2009 jako obvykle okolo 9. hodiny ranní, pod vedením třídních učitelů školy se zúčastnili vyučovací hodiny českého jazyka nebo výtvarné výchovy, zeměpisu či hudební výchovy, zopakovali si i své dříve nabyté znalosti, získali nové či si upevnili dřívější přátelství se svými malými kamarády a pak se již všichni sešli na nádvoří školy k zábavě a tanci. Zde jim pak zase hudební skupina domova z Křešic. Tento den však byl i něčím výjimečným – zúčastnil se ho na pozvání školy i litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, s nímž si všichni přítomní velmi příjemně nejen popovídali, ale i krátce zazpívali a zatančili. A jistě budou na tuto návštěvu i společnou akci dlouho vzpomínat.

Dr. Oldřich Körber, DNP Křešice

Mirkův splněný sen

Křešice – V úterý 19. května 2009 se splnil jeden z dlouholetých snů Miroslava Pešaty, uživatele služeb Domova Na Pustaji v Křešicích. Sen o tom, aby mohl sám vystavit své obrázky veřejnosti. Spolu se svými kamarády z Křešic již vystavoval několikrát, ale svou první výstavu – tu má až nyní. S pochopením Diakonie ČCE Litoměřice totiž vystavuje od úterka soubor svých kreseb a vypalovaných obrázků na výstavě s názvem „Svět očima Miroslava Pešaty“ v klubu Restart Diakonie ČCE v Rooseveltově ulici v Litoměřicích. A nejen obrázky, ale i samotná vernisáž se vydařila. Podpořit ho přišli vedle jeho přátel z Domova Na Pustaji z Křešic a z Diakonie také i např. studentky SPgŠ Litoměřice a další přátelé, takže se více jak dvacítkou zúčastněných na vernisáži hezky pobavila. Přítomní si mimo Mirkova vlastního úvodu poslechli i několik písní v podání jeho kamaráda Milana – jinak Milana Kováče, zpěváka známé Křešičanky – Pustajky, několik básní litoměřického básníka Mnoháčka Zgublačenka (Pavla Hlušíčky), ale i povzbudivých slov vedou-

cích představitelů litoměřické Diakonie ČCE a Domova Na Pustaji. Velmi příjemným bylo i připravené pohoštění a vědomí, že výstavu, která bude v klubu k prohlédnutí zhruba do konce června t. r., navštíví i další širší veřejnost. A kdo přijde, tak věřte, že neprohloupí.

Miroslav Pešata, Oldřich Körber

DNP Křešice

Motorkáři pomohli Klíčku

Tábor/Záluží – Dne 28. 4. v 18:00 hod. měl Klíček velmi zajímavou a milou návštěvu, a to tábořské motorkáře, kteří přijeli na svých strojích a přivezli s sebou také dar v hodnotě 10 000 Kč, což byl výtěžek z plesu nazvaného MOTOMAZEC. Dar sestává z potřeb pro výtvarnou činnost: barvy na porcelán, na linoryt a na sklo, kontury na porcelán a sklo, rydla atd. Klienti si mohli prohlédnout a sednout si na motorky. Jednu z nich jim členové klubu nastartovali a klienti si ji mohli „potúrovat“. Před odjezdem motorkáři předvedli „pálení pneu na asfaltu“. Myslím, že se tomu říká „burnout“. V Klíčku se zdrželi asi hodinu.

Vím, že je to finančně velmi nákladný koníček, jak pořízení motorky, tak následně její údržba, a do stroje je třeba stále strkat nějaké peníze.

Přesto tito lidé nezapomínají na pomoc těm, kteří ten opojný pocit pořídit si a řídit takový stroj nikdy asi neokusí, a to si, myslím, zaslouží poděkování a uznání. A proto také všem členům klubu Klíček přeje hodně příjemně ujetých kilometrů a hlavně bez nehody.

Mgr. Petr Brázda

ředitel

VII. ročník Sportovních her OPÁRNO 2009

Litoměřice – S všeobecným úspěchem proběhl již VII. ročník Sportovních her uživatelů služeb Domovů pro osoby se zdravotním postižením Ústeckého kraje. Sportovního klání, akce spolufinancované APSS ČR, se ve dnech 11. - 14. 5. 2009 pod záštitou senátora za Litoměřicko a Slánsko RNDr. Vondry a hejtmanky ÚK J. Vaňhové zúčastnilo na 160 účastníků z 22 sportovních klubů Ústeckého a Libereckého kraje a Hl. m. Prahy. V úvodu her přivítal ředitel CSP Mgr. Reissmüller sportovce a velmi vzácné hosty, a to litoměřického biskupa Mons. Baxanta, vedoucího odboru soc. věcí a zdravotnictví KÚ Ústeckého kraje Ing. Severu a místostarostu Litoměřic J. Landu. Slavností zahájení her provedla radní za oblast sociálních věcí Ústec-

kého kraje Bc. Ryšánková. Závodníci změřili síly nejen ve sportovních disciplínách – ve stolním tenise a v atletice. Kulturní program odstartovalo vystoupení kapel Křešičanky – Pustajky z Křešic a VEGY ze Skalce, účastníci viděli mažoretky, kouzelníka Fila, divadelní předsta-

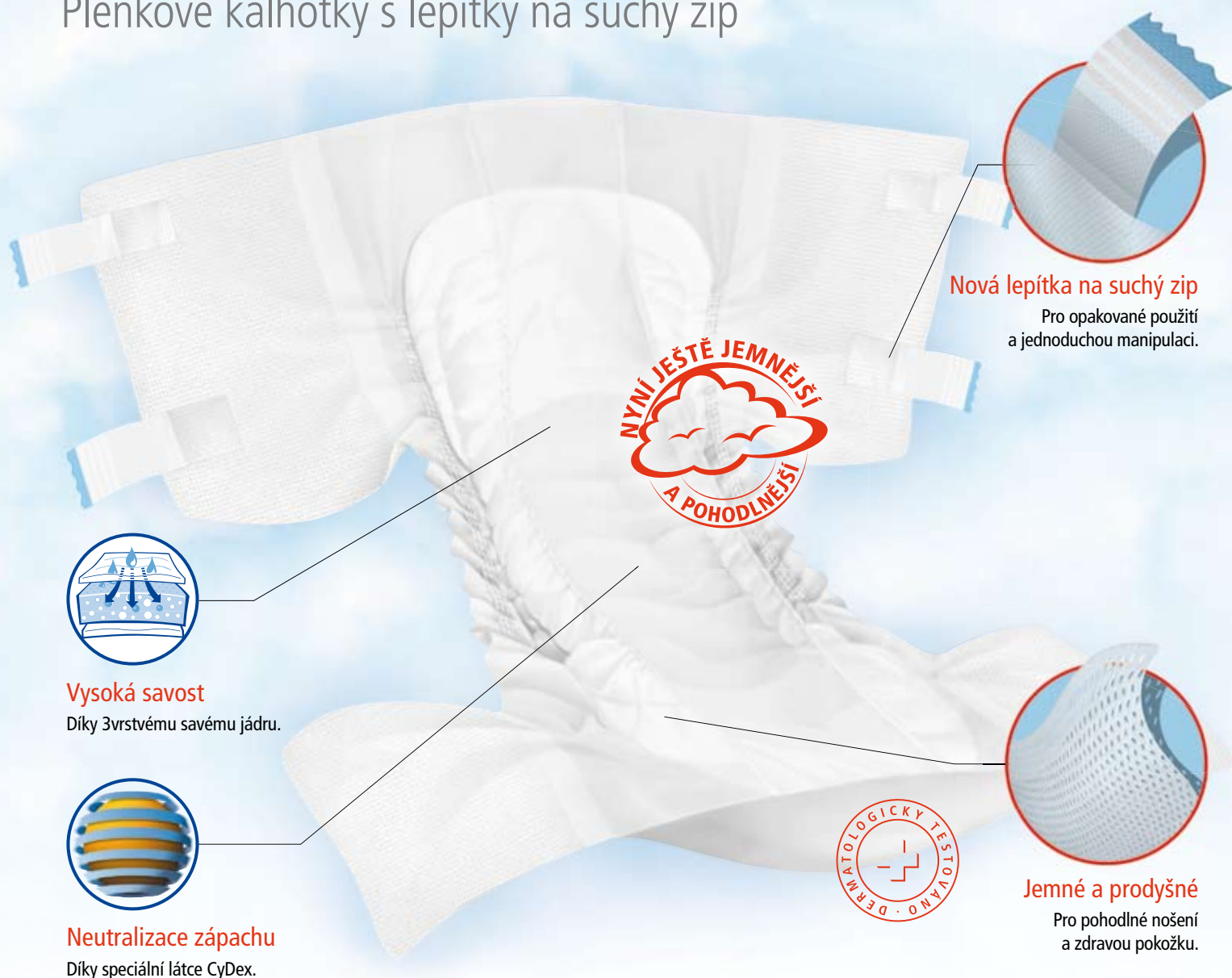
vení „Tři mušketýři“ Docela velkého divadla Litvínov, výcvik psů Policie ČR, seskok parašutistů, start horkovzdušného balónu, ohňostroj a vystoupení mladých tanečníků skupiny Funky Dangers z Litoměřic. Sportovci si sami prošli trasu filmové revue i noční stezku odvahy. Pobavili se nejen mezi sebou, navázali nová osobní i sportovní přátelství, ale také si zasoutěžili v řadě známých i netradičních disciplín. Poděkování tak patřilo zúčastněným sportovcům a jejich doprovodům, hlavnímu organizátorovi, jímž bylo Centrum sociální pomoci Litoměřice, p. o., ale i sponzorům a přátelům, bez jejichž pomoci bychom si již organizaci takovéto akce nedokázali představit.

Dr. Oldřich Körber

(redakčně kráceno)

Jednoduchá manipulace, pohodlné nošení

Plenkové kalhotky s lepičky na suchý zip

Vysoká savost

Díky 3vrstvému savému jádru.

Neutralizace zápachu

Díky speciální látce CyDex.

Nová lepička na suchý zip

Pro opakované použití
a jednoduchou manipulaci.

Jemné a prodyšné

Pro pohodlné nošení
a zdravou pokožku.

POMOC PŘI TĚŽKÉ INKONTINENCI

Prodyšné plenkové kalhotky MoliCare pomáhají výrazně zlepšit kvalitu života pacientům s těžkou inkontinencí. Plenkové kalhotky MoliCare nabízejí:

- **spolehlivou absorpci** – 3vrstvé jádro mění tekutinu na gel a plenkové kalhotky zůstávají na povrchu stále suché,
- **jednoduchou manipulaci** – lepička na suchý zip je možné opakovaně použít kdykoliv a kdekoliv na plence, což zaručuje i bezpečnou fixaci plenky,
- **ochranu pokožky** – ultrajemný a prodyšný materiál umožňuje pokožce dýchat, ta se proto nezapařuje a zůstává zdravá,
- **pohodlné nošení** – díky novému jemnému a na dotyk příjemnému materiálu.

Více informací a vzorky zdarma:
na bezplatné lince 800 100 333 nebo na www.hartmann.cz

MoliCare®